

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра обліку і аудиту

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ
ЗАБОРГОВАНOSTІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

ТАЛПА ЕРІК ВІТАЛІЙОВИЧ

Студент IV-го курсу
Освітня програма «Облік і оподаткування»
Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ
Протокол № 10 /27 жовтня 2021 року

Науковий керівник:

Макарович Вікторія Костянтинівна
к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту

Завідувач кафедру _____ : **Бачо Роберт Йосипович**
доктор економічних наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 2022 року
Протокол № _____ / 2022

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ
ЗАБОРГОВАНOSTІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконав: студент IV-го курсу

Талпа Ерік Віталійович

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Макарович Вікторія Костянтинівна**

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту

Рецензент:

Берегове
2022

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Számvitel és Auditálás Tanszék

**KÖVETELÉSEK SZÁMVITELE ÉS ELEMZÉSE A GAZDASÁG
GLOBALIZÁCIÓJÁNAK HATÁSA ALATT**

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Talpa Erik

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: Számvitel és adóügy

Témavezető: dr. Makarovics Viktória

gazdasági tudományok kandidátusa, Számvitel és auditálás tanszék docense

Recenzens:

Beregszász – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	8
1.1 Економічна сутність дебіторської заборгованості : обліковий аспект	11
1.2 Нормативно-правове регулювання обліку дебіторської заборгованості	15
1.3 Роль аналізу дебіторської заборгованості на підприємстві	20
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	24
2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства та аналіз фінансового стану	24
2.2 Облікове відображення дебіторської заборгованості на підприємстві ..	38
2.3 Напрями удосконалення обліку дебіторської заборгованості на підприємстві	45
РОЗДІЛ III МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	49
3.1 Аналіз складу та структури дебіторської заборгованості.....	49
3.2 Аналіз якості і ліквідності дебіторської заборгованості.....	57
3.3 Аналіз впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства.....	57
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ.....	86

TARTALOM

BEVEZETÉS	5
FEJEZET 1. KÖVETELÉSEK SZÁMVITELÉNEK ÉS ELEMZÉSÉNEK ELMÉLETI SZEMPONTJAI	8
1.1 A követelések gazdasági lényege: számviteli szempont	11
1.2 Követelések számvitelének normatív-jogi szabályozása	15
1.3 Követelések elemzésének szerepe a vállalkozásban	20
FEJEZET II. KÖVETELÉSEK SZÁMVITELÉNEK MÓDSZEREI A GAZDASÁG GLOBALIZÁCIÓJÁNAK FELTÉTELEIBEN.....	24
2.1 A vállalkozás pénzügyi-gazdasági és pénzügyi helyzetének elemzése	24
2.2 Követelések elszámolása a vállalkozásoknál	38
2.3 Útmutató a vállalkozás követeléseinek elszámolásának javítására	45
FEJEZET III A KÖVETELÉSEK ELEMZÉSÉNEK MÓDSZEREI A GAZDASÁG GLOBALIZÁCIÓJÁNAK FELTÉTELEIBEN.....	49
3.1 A követelések összetételének és szerkezetének elemzése	49
3.2 A követelések minőségének és likviditásának elemzése	57
3.3 A követelések a vállalkozás pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásának elemzése	57
KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	74
FELHASZNÁLT IRODALOM	80
MELLÉKLETEK	86

ВСТУП

Результати розрахунків з дебіторами мають вплив на показники фінансової стійкості підприємства, базу оподаткування, формування витрат і доходів та, як наслідок, на забезпечення конкурентоспроможності, забезпечення прибутковості підприємницької діяльності, досягнення стратегічної мети його розвитку в ринкових умовах. Ефективна системи обліку розрахунків з дебіторами має важливе значення для суб'єктів господарювання.

Актуальність теми дослідження. Розрахунки з дебіторами є складовою системи обліку підприємства та його фінансової звітності. Їх важливість зумовлює необхідністю гармонізації теорії і практики вітчизняного фінансового обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів. Актуальним є дослідження особливостей обліку розрахунків з дебіторами та їх аналіз задля забезпечення якісного впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства.

Провідні зарубіжні та вітчизняні вчені-економісти присвятили власні наукові напрацювання вивченню питань дебіторської заборгованості, обліково-розрахункових операцій. Заборгованість дебіторів являється достатньо специфічним активом, оскільки завжди присутнім є ризик неповернення таких боргів з об'єктивних і суб'єктивних причин, тому дебіторська заборгованість вимагає постійного контролю і уваги, особливо за умов зростання ризику перетворення її на безнадійну заборгованість, що може спричинити зниження платоспроможності за рахунок виведення з обігу грошових коштів. Також актуальною проблемою стає пошук оптимальних методів управління дебіторською заборгованістю для недопущення її перетворення на безнадійний борг і перевищення критично допустимого рівня для суб'єкта підприємництва з врахуванням специфіки його діяльності, розміру та інших особливостей.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення обліку і аналізу операцій за розрахунками з дебіторами.

Для досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі виокремлені до вирішення наступні завдання:

- розкрити економічну сутність розрахунків з дебіторами підприємства;
- охарактеризувати розрахунки з дебіторами підприємства як об'єкт обліку і аналізу;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з дебіторами;
- виявити напрямки удосконалення обліку розрахунків з дебіторами;
- провести аналіз розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес відображення операцій за розрахунками з дебіторами в системі обліку та їх аналіз.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів обліку і аналізу операцій за розрахунками з дебіторами.

Методи дослідження. Методичною базою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. При дослідженні теоретичних аспектів обліку операцій за розрахунками з дебіторами для визначення загальних тенденцій розвитку зазначеного об'єкту застосовувалися метод спостереження та історичний метод.

Методи теоретичного узагальнення та групування використовувалися для аналізу понятійного апарату обліку щодо операцій за розрахунками з дебіторами.

Метод причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний метод використовувалися для удосконалення методики обліку щодо операцій за розрахунками з дебіторами. Методи порівняння, індукції й дедукції

використовувалися для визначення та аналізу показників фінансового стану досліджуваного підприємства. Для наочного представлення даних використано табличний та графічний методи.

Практичне значення одержаних результатів. За результатами досліджень сформовані пропозиції щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення дебіторської заборгованості, що сприятиме ефективному розвитку управління бізнесом в цілому. Рекомендації та пропозиції, викладені в кваліфікаційній роботі, спрямовані на використання в практичній діяльності суб'єктів господарської діяльності, аналітиками, аудиторами та науковцями, які вивчають дану проблематику.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

В першому розділі аналізуються теоретичні аспекти обліку та аналізу дебіторської заборгованості.

В другому розділі описується методика обліку дебіторської заборгованості в умовах глобалізації економіки.

В третьому розділі опрацьовані загальні відомості про методики аналізу дебіторської заборгованості в умовах глобалізації економіки.

У висновку підведений підсумок щодо обліку та аналізу дебіторської заборгованості в умовах глобалізації економіки, а також описано узагальнення теоретичних та практичних аспектів обліку розрахунків з дебіторами підприємства.

Інформаційною базою для дослідження обраної теми кваліфікаційної роботи є офіційні статистичні дані; наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених; монографічні видання; нормативно-законодавчі акти, методичні матеріали міністерств і відомств; первинні документи та фінансова звітність

BEVEZETÉS

Az vevőkkel kapcsolatos elszámolások eredményei hatással vannak a vállalkozás pénzügyi stabilitására, az adóalapra, a költségek és bevételek alakulására, és ebből következően a versenyképességre, a vállalkozás jövedelmezőségének biztosítására, a piaci feltételek melletti fejlődés stratégiai céljának elérésére. A vállalkozások számára fontos a hatékony követelésekszámolási rendszer.

A kutatási téma aktualitása. A vállalkozás felé tartozással rendelkező személyekkel történő elszámolások a vállalkozás számviteli rendszerének és pénzügyi kimutatásainak részét képezik. Fontosságuk szükségessé teszi a hazai pénzügyi számvitel elméletének és gyakorlatának összehangolását a nemzetközi standardok követelményeivel összhangban. A kutatás aktualitása a vevőkkel kapcsolatos elszámolások szempontjából ered, fontos ezek sajátosságainak tanulmányozása és elemzése annak érdekében, hogy a követelések minőségi hatást gyakoroljanak a vállalkozás pénzügyi helyzetére.

Vezető külföldi és hazai közgazdászok kutatásaikat a követeléseknek, a számviteli és az elszámolási műveletek vizsgálatának szentelték. A követelések nagyon specifikus eszközök, mivel mindig fennáll a veszély, hogy a tartozásokat objektív és szubjektív okok miatt nem törlesztik, ezért a követelések folyamatos figyelemmel kísérést és odafigyelést igényelnek, különösen a behajthatatlan követelésekké válás kockázata miatt, ami csökkenti a fizetőképességet a pénzeszközök forgalomból való kivonása által. Egy másik fontos probléma a követelések kezelésének optimális módszereinek kutatása, amelyek megakadályozzák, hogy azok reménytelen adóssággá alakuljanak át, és ne lépjenek túl a gazdálkodó szervezet számára kritikus szintet, figyelembe véve tevékenységének sajátosságait, méretét és egyéb jellemzőit.

A tanulmány célja és célkitűzései. A tanulmány célja az elméleti rendelkezések megalapozása és gyakorlati ajánlások kidolgozása az adósokkal folytatott tranzakciók elszámolásának és elemzésének javítására.

E cél eléréséhez a kutatómunkában a következő feladatokat tűztök ki:

- feltárni a vállalkozás hitelezőkkel kapcsolatos elszámolásának gazdasági lényegét;
- a vállalkozás hitelezőkkel kapcsolatos elszámolásainak jellemzése, mint a számvitel és elemzés tárgya;
- elemezni az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolások szabályozási és jogi támogatottságát;
- felfedni azokat a területeket, ahol javítani lehet az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolások felszámolásain;
- elemezni az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolást a vizsgált vállalkozásnál.

A kutatás objektuma az adósokkal történő tranzakciók számviteli rendszerben történő megjelenítése és elemzése.

A kutatás tárgya az adósokkal folytatott tranzakciók elszámolásának és elemzésének elméleti, szervezési, módszertani és gyakorlati szempontjainak összessége.

Kutatási módszerek. A kutatás módszertani alapja az általános tudományos és speciális megismerési módszerek. A tanulmány elméleti szempontjai a számviteli tranzakciók hitelezőkkel, hogy meghatározzuk a kutatás tárgyának fejlődési tendenciáit megfigyelési és történelmi módszerrel.

Az elméleti általánosítás és csoportosítási módszerekkel elemezzük a hitelezőkkel folytatott tranzakciók elszámolásának fogalmát.

Az ok-okozati összefüggés és az absztrakt-logikai módszerrel segítségével elősegítettük az hitelezőkkel folytatott ügyletek elszámolási módszereinek elemzését. Összehasonlítási, indukciós és dedukciós módszerekkel határoztuk meg és elemeztük a vizsgált vállalkozás pénzügyi helyzetére vonatkozó mutatókat. Az adatok megjelenítéséhez táblázatos és grafikus módszereket alkalmaztunk.

A kapott eredmények gyakorlati jelentősége. A kutatási eredmények alapján javaslatok születtek a követelések elszámolásának és számviteli-elemzés fejlesztésére, amely hozzájárul az üzlet egészének hatékony fejlődéséhez. A szakdolgozatban megfogalmazott ajánlások és javaslatok a témával foglalkozó

gazdasági egységek, elemzők, könyvvizsgálók és tudósok munkájának gyakorlati felhasználását célozzák.

A szakdolgozat szerkezete. A szakdolgozat bevezetőből, három fejezetből, következtetésekből, forrásjegyzékből és melléletekből áll.

Az első fejezet a követelések elszámolásának és elemzésének elméleti szempontjait elemzi.

A második fejezet a követelések elszámolásának módját írja le a gazdasági globalizáció kontextusában.

A harmadik fejezet a követelések elemzési módszereivel kapcsolatos általános információkkal foglalkozik a gazdasági globalizáció kontextusában.

Végezetül pedig egy összefoglaló a követelések számviteléről és elemzéséről a gazdaság globalizációjában, ami ismerteti a vállalkozás hitelezőivel kapcsolatos elszámolások elméleti és gyakorlati szempontjainak általánosítását.

A szakdolgozatként választott téma tanulmányozásának információs bázisa a hivatalos statisztika; hazai és külföldi tudósok tudományos munkái; monográfiák; normatív-jogalkotási dokumentumok, minisztériumok és főosztályok módszertani anyagai; a

РОЗДІЛ І.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

1.1 Економічна сутність дебіторської заборгованості : обліковий аспект

Система обліку та аналізу розрахунків з дебіторами має важливе значення для підприємств усіх галузей економіки та форм власності. А правильна організація даної системи і її результативність впливають безпосередньо на ряд економічних показників, серед яких фінансова стабільність підприємства, база оподаткування, виконання плану доходів та витрат, тощо. Кінцевим і логічним наслідком такого впливу є виконання стратегічних цілей розвитку суб'єкта господарювання в умовах ринкової економіки та забезпечення конкурентоспроможності та прибутковості.

Погашення дебіторської заборгованості є одним із основних джерел отримання коштів підприємством. Несвоєчасні розрахунки з дебіторами призводять до виникнення дефіциту грошей у суб'єкта господарювання, тобто зниження його платоспроможності.

Дослідженням обліку дебіторської заборгованості, а також вивченням передумов і проблем, що пов'язані з організацією контролю за розрахунками з дебіторами займалися такі зарубіжні і вітчизняні вчені, як Хітчинг К., Стоун Д., Боді З., Бланк І.О., Білик М.Д., Сопко В.В., Чеснакова Л.С., Безкоровайна Л.В., Костюченко В.М. та інші. Разом з цим, ряд питань залишаються дискусійними, що зумовлено багатоаспектністю досліджень по даній темі.

Початковим етапом у розкритті обліку дебіторської заборгованості є визначення її економічної сутності і поняття. Визначення дебіторської заборгованості дуже часто зустрічається в економічній літературі, і не

дивлячись на це, з часом воно не зазнало значних змін у трактуванні. Проте різні вчені розглядають це поняття під дещо різними кутами, намагаючись доповнити і удосконалити його.

Розглянемо погляди науковців щодо визначення сутності дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість визначається як сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [1].

Сопко В.В. дає таке визначення дебіторській заборгованості: сума боргових вимог, що виникли у різних юридичних або фізичних осіб перед підприємством в результаті ведення господарської діяльності [2, с. 372].

Якщо проаналізувати переклади праць закордонних вчених, то найчастіше можна зустріти такі переклади терміну «дебіторська заборгованість» як рахунки дебіторів або ж рахунки до отримання. Так Стоун Д. та Хітчинг К. визначають його саме як «рахунки до отримання», а дебіторів – особами, що заборгували кошти за товари і послуги, які вже одержані, проте не оплачені ними [3].

Одним із основних критеріїв класифікації дебіторської заборгованості є строк погашення. Тому доречним буде доповнити визначення даного терміну уточненням, що зобов'язання з передачі майна, надання послуг, виконання робіт або ж сплати грошових коштів мають бути визначені на конкретну дату.

Найбільш поширеною причиною виникнення дебіторської заборгованості є відсутність коштів на розрахункових рахунках підприємства внаслідок несвоєчасної оплати за товари, послуги, роботи надані цим суб'єктом господарювання. Однак, якщо розглянути це питання глобальніше, то можна визначити значно більше причин і передумов. Вони можуть впливати на збільшення дебіторської заборгованості як безпосередньо, так і опосередковано (рис. 1.1)

1. погіршення загального економічного стану ряду підприємств України;
2. нестача коштів у клієнтів чи контрагентів або зниження рівня їх платоспроможності;
3. порушення розрахунково-платіжної системи відносин контрагентом;
4. стрімке зростання інфляції і подальше знецінення національної грошової одиниці;
5. встановлення банками високих процентних ставок, що унеможлиблює і ускладнює отримання підприємствами кредитів, особливо довгострокових;
6. зниження грошових залишків та інвестиційних накопичень у підприємств;
7. недосконалість процедури стягнення заборгованості з клієнтів;
8. проведення поверхового, а не глибокого аналізу дебіторської заборгованості на підприємствах і нехтування результатами даного аналізу.

На сьогоднішній день однією з основних проблем в економіці України є платіжна криза, тобто посилення напруження і суперечностей у процесі виконання власних грошових зобов'язань державою, суб'єктами господарювання та населенням [4, с. 311]. Однак платіжна криза обмежується не лише грошовою сферою. Вона негативно впливає на економіку в цілому, а також перешкоджає нормальному веденню господарської діяльності підприємств і організацій. Однією з передумов платіжної кризи є постійні інфляційні процеси, що вже стали звичними для української економіки. Як наслідок – виникнення на підприємствах значного обсягу заборгованості, яку вони не спроможні контролювати, погіршення ділової активності та конкурентоспроможності.

Усе це говорить про необхідність мінімізації та оптимізації дебіторської заборгованості та удосконалення контролю за нею.

Організація правильного обліку дебіторської заборгованості – це дуже непросте та суперечливе питання, адже вона насамперед має не допустити прострочення термінів платежу або переведення їх до складу безнадійних.

Внутрішній контроль за дебіторською заборгованістю вимагає постійної обробки значних потоків економічної інформації. І саме від ефективності та налагодженості системи бухгалтерського обліку на підприємстві залежить, чи буде отримано якісну і своєчасну інформацію про законність та обґрунтованість господарських операцій у повній мірі.[5]

Актуальність і достовірність інформації про стан розрахунків з дебіторами мають істотне значення під час прийняття управлінських рішень керівництвом підприємства в умовах антикризового регулювання. Серед основних завдань в процесі контролю за заборгованістю можна виділити:

1. всебічна перевірка дебітора на початковому етапі співпраці;
2. юридичне консультування та супровід укладання угод та договорів з контрагентами;
3. контроль за виконанням договірної дисципліни, тобто попередження і вивчення причин несвоєчасного погашення дебіторської заборгованості;
4. стягнення прострочених боргів з недисциплінованих дебіторів та проведення щодо них претензійної роботи.[9]

Виконання даних завдань сприяє попередженню виникнення дебіторської заборгованості, а також запобігає переведенню уже існуючої дебіторської заборгованості до складу безнадійної. Політика управління дебіторською заборгованістю являється частиною загальної системи управління оборотними активами підприємства та маркетингової політики, направленої на збільшення обсягів реалізації продукції. І саме вона є одним із індикаторів ефективності роботи підприємства.

1.2 Нормативно-правове регулювання обліку дебіторської заборгованості

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності інформації про дебіторську заборгованість регламентуються, перш за все, Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” [4] та Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість” [11], але при її відображенні в обліку і звітності слід також враховувати вимоги інших НП(С)БО, зокрема:

НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”;

НП(С)БО 14 “Оренда”;

НП(С)БО 19 “Об’єднання підприємств”;

НП(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів”;

НП(С)БО 23 “Розкриття інформації щодо зв’язаних сторін”.

Норми П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ).

НП(С)БО 10 складається з таких частин:

1. Загальні положення.
2. Визнання і оцінка дебіторської заборгованості. Порядок відображення в обліку і звітності дебіторської заборгованості, включаючи безнадійну заборгованість і резерв сумнівних боргів.
3. Розкриття інформації про дебіторську заборгованість у примітках до фінансової звітності.

В першій частині НП(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” подаються певні визначення термінів. Так, в п.4 НП(С)БО 10, визначено, що **дебіторська заборгованість** – це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

Під **дебіторами** слід розуміти юридичних та фізичних осіб, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів.

Друга частина присвячена визнанню і оцінці дебіторської заборгованості.[12]

Згідно з п.5 НП(С)БО 10 дебіторська заборгованість визнається активом, якщо: існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод; сума дебіторської заборгованості може бути достовірно визначена.

НП(С)БО 10 практично не розкриває визнання довгострокової дебіторської заборгованості. В той же час, згідно НП(С)БО 10 довгострокова дебіторська заборгованість повинна оцінюватись по дисконтній вартості майбутніх платежів, які очікуються для погашення заборгованості. Тобто довгострокова дебіторська заборгованість повинна визнаватися у тому звітному періоді, в якому або здійснюється попередня оплата за товари, роботи, послуги, або відвантажено товари і надано роботи, послуги.

Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги визнається активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг та оцінюється за первісною вартістю, якщо будуть виконуватись всі нижче наведені умови:

- покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію, товари, інший актив;
- підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією, товари, роботи, послуги;
- сума заборгованості може бути достовірно визначена;
- існує впевненість, що в результаті операції відбудеться зростання економічних вигод підприємства.

У третій частині НП(С)БО 10 наведено порядок заповнення приміток до фінансової звітності в частині дебіторська заборгованість та суть відображеної в них інформації.

Таким чином, в НП(С) БО 10 практично не розкривається поняття і оцінка довгострокової дебіторської заборгованості. Що ж до визнання і оцінки поточної дебіторської заборгованості, то вони розкриті в положенні не достатньо. Так, не визначений точний порядок визнання дебіторської заборгованості сумнівною, немає вказівки на самостійне визнання підприємством тієї чи іншої заборгованості сумнівною.

Згідно з НП(С)БО 10 дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її сума може бути достовірно визначена (*майбутня економічна вигода* – це потенціал, який може сприяти надходженню, прямо або непрямо, грошових коштів або їх еквівалентів на підприємство) [11].

Критерії визнання дебіторської заборгованості активом подано на рис.1.1.

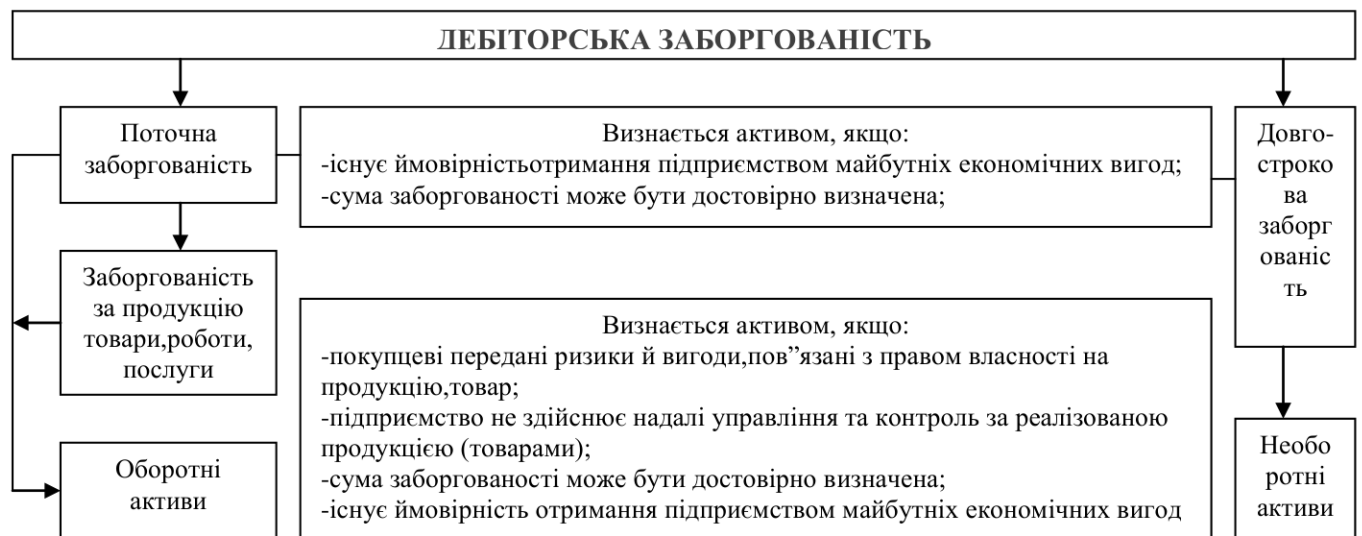

Рис.1.1. Критерії визнання дебіторської заборгованості

Складові дебіторської заборгованості та первинні документи, які підтверджують визнання розміру заборгованості, відображено в таблиці 1.1.

Складові дебіторської заборгованості

Види дебіторської заборгованості	Підтверджуючі документи
1	2
Поточна дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями та замовниками	Договір про реалізацію продукції, надання послуг або виконання робіт, накладні, рахунки-фактури, рахунки, акти прийнятих робіт, послуг, податкові і товарно-транспортні накладні, комерційні документи
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	Договір, платіжні документи
Дебіторська заборгованість підзвітних сум	Наказ керівника про направлення працівника у відрядження, видатковий та прибутковий касові ордери, авансовий звіт
Дебіторська заборгованість по нарахованих доходах	Розрахунки бухгалтерії, касові ордери, виписки банку
Дебіторська заборгованість по розрахунках за претензіями	Претензії, акти приймання вантажу, рішення судових органів. Письмові згоди постачальників на пред'явлені претензії, виписки установ банку на суми, що надійшли в порядку задоволення претензій
Дебіторська заборгованість по розрахунках за відшкодуванням завданих збитків	Протокол засідання інвентаризаційної комісії, наказ керівника
Позики членам кредитних спілок	Договір між членами кредитних спілок, касові ордери, виписки банку
Дебіторська заборгованість інших дебіторів	Авізо про оприбуткування майна учасником, який веде спільні справи, або первинний документ про отримання майна (копія накладної, квитанція до прибуткового касового ордеру)

Необхідно зазначити, що розрахунки з дебіторами регулюються не тільки Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, а й такими нормативними документами:

1. Господарським кодексом;
2. Цивільним кодексом;[13]

Вказаною та іншою нормативною базою, яка регулює розрахунки та їх відображення в обліку та звітності має бути забезпечене кожне робоче місце бухгалтера відповідального за певну ділянку обліку розрахунків. Нормативна база на робочому місці може бути представлена як у документарному, так і в електронному вигляді. На наш погляд наявність такої бази у документарному вигляді є обов'язковою, що полегшує роботу працівників бухгалтерії з дебіторами.

Стандарт бухгалтерського обліку чітко не визначає короткострокову дебіторську заборгованість; дебіторська заборгованість, для яких компонент часу не має значення, можна вважати такими як:

а) вибір не застосовувати амортизовану вартість до короткострокової дебіторської заборгованості зумовлений тим, що її оцінка може бути дуже подібною до оцінки, проведеної за історичною вартістю;

б) дисконтування очікуваних грошових потоків не передбачається при визначенні вартості реалізації, оскільки проміжок часу настільки короткий, що отриманий результат є незначним.

У цій категорії також необхідно розглядати короткострокову дебіторську заборгованість без відсотків, отриману від продажу товарів і послуг, а також дебіторську заборгованість, не визначену фіксованим або визначеним терміном, оскільки фактор часу не піддається вимірюванню. Прикладом може бути позика, що підлягає відкликанню, яка не має заздалегідь визначеного строку погашення і виплату якої може бути в будь-який час вимагати надавач.[7]

Після первісного визнання дебіторська заборгованість повинна оцінюватися за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки, якщо вона не була класифікована в категоріях «Справедлива вартість через прибуток або збиток» або «Доступні для продажу», для яких оцінка, як ми бачили, повинна проводитися за справедливою значення.

У випадку, якщо актив необхідно оцінити за методом справедливої вартості, але не існує еталонного ринку, визначення його вартості буде дорівнювати сумі справедливої вартості його компонентів. Для визначення вартості необхідно використовувати методику оцінки, яка може включати посилання на нещодавні операції, подібні цінні папери або внутрішні моделі оцінки.

1.3 Роль аналізу дебіторської заборгованості на підприємстві

Дебіторська заборгованість є складовою частиною оборотного капіталу підприємства. Розмір цієї заборгованості свідчить про те, що частка оборотних коштів підприємства є вилучена з оборотного капіталу і не бере участь у кругообігу господарських засобів. Дебіторська заборгованість є свого роду легенями підприємства. Як і любому організму необхідний кисень, так і підприємству є вкрай необхідні оборотні кошти. Якщо на підприємстві трапляється така ситуація, коли дебітори з тих чи інших причин не платять по своїх боргах, то це перекриває кисень підприємству і призводить до виникнення фінансових труднощів.

Основні завдання аналізу дебіторської заборгованості ПП АФ «Бухгалтерія і аудит» :

- вивчення та оцінка реальності та юридичної обґрунтованості зарахованих на баланс ПП АФ «Бухгалтерія і аудит» сум дебіторської заборгованості;
- вивчення та оцінка рівня і динаміки дебіторської заборгованості;
- вплив дебіторської заборгованості на зниження ліквідності поточних активів та фінансовий стан підприємства;
- визначення за даними бухгалтерської звітності показників якості дебіторської заборгованості;
- вивчення і оцінка ліквідності дебіторської заборгованості на ПП АФ «Бухгалтерія і аудит» ;
- визначення темпів зростання дебіторської заборгованості на підприємстві;
- пошук шляхів прискорення оборотності дебіторської заборгованості на підприємстві;
- розробка рекомендацій щодо зниження дебіторської заборгованості на підприємстві.[14]

У цілях моделювання процесу управління дебіторською заборгованістю підприємства розроблена імітаційна модель для вирішення практичних задач, які полягають в експериментальній обробці існуючих методів управління заборгованістю:

- Аналіз величини дебіторської заборгованості, акти звірок;
- Аналіз покриття заборгованості;
- Ранжування по даті виникнення та величині;
- Проведення експериментальних опитувань;
- Вивчення платоспроможності дебіторів [3].

Як правило, вивчати дебіторську заборгованість можна за наступними основними напрямками:

- 1) Визначення питомої ваги дебіторської заборгованості в загальній сумі оборотних активів;
- 2) Оцінка складу і структури дебіторської заборгованості;
- 3) Розрахунок періоду погашення та її оборотності;
- 4) Вивчення впливу факторів на заборгованість даного типу;
- 5) Визначається частка сумнівної та безнадійної заборгованості у загальному обсязі дебіторської заборгованості;
- 6) Порівнюється обсяг дебіторської заборгованості з розмірами кредиторської.

Аналіз дебіторської заборгованості доцільно проводити в певній послідовності та розпочинати з проведення горизонтального та вертикального аналізу, який покаже вагу складових елементів дебіторської заборгованості та частку дебіторської заборгованості в структурі оборотних активів і в структурі балансу.

Далі слід розрахувати коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість, що визначається діленням суми дебіторської заборгованості за товарними операціями на загальний обсяг оборотних активів підприємства. Якщо із року в рік цей коефіцієнт скорочується то це є позитивним в роботі підприємства.[15]

Наступний показник - це середній період інкасації дебіторської заборгованості, тобто це відношення середнього розміру дебіторської заборгованості до суми виручки від реалізації продукції. Скорочення показника свідчатиме про позитивні зміни в роботі підприємства.

Оберненим до попереднього показника є коефіцієнт оборотності, що обчислюється діленням виручки від реалізації продукції за звітний період до суми дебіторської заборгованості. Даний коефіцієнт використовується при розрахунку періоду погашення дебіторської заборгованості: 360 днів ділимо на оборотність дебіторської заборгованості.

Також можна визначити відсоток сумнівної дебіторської заборгованості у загальному обсязі заборгованості.

Результати проведеного аналізу використовуються в наступному етапі, який передбачає визначення оптимальної дебіторської заборгованості в майбутньому періоді (Одз) за формулою:

$$\text{Одз} = \text{ОР} * \text{Кс/ц} * (\text{СПо} + \text{СПП}) / 360 \quad (1.1)$$

де ОР - плановий обсяг реалізації продукції з наданням комерційного кредиту;

Кс/ц - коефіцієнт співвідношення собівартості і ціни продукції;

СПо - середній період обороту дебіторської заборгованості за результатами аналізу минулого періоду;

СПП - середній період відтермінування платежів за результатами аналізу минулого періоду.[24]

Важливим етапом аналізу дебіторської заборгованості є факторний аналіз, спрямований на кількісну оцінку впливу різноманітних чинників на рівень дебіторської заборгованості. В його основі лежить використання методичного прийому, який дозволить виділити вплив кожного чинника на зміну результативного показника.

Для оцінки стану дебіторської заборгованості важливо оцінити ймовірність виникнення та розмір безнадійних боргів.

Для ефективного управління дебіторською заборгованістю, варто використати метод порівняння прибутковості операцій з надання «послуг в кредит»(виникнення дебіторської заборгованості)з прибутковістю альтернативних варіантів (наприклад інвестування коштів в інші сфери).

Отож, керівники підприємств мають змогу різносторонньо досліджувати обсяг своєї дебіторської заборгованості. Проте, вони в більшості випадків ігнорують проведення її комплексного фінансового аналізу, не розуміючи, яку користь при цьому втрачають. Адже управління дебіторською заборгованістю потребує зваженого наукового підходу.

Для ПП АФ «Бухгалтерія і аудит» також роль аналізу дебіторської заборгованості є надзвичайно важлива. Адже дебіторська заборгованість здатна активно впливати на об'єм і структуру грошової маси підприємства, його платіжного обороту та швидкість обігу коштів. Різке збільшення дебіторської заборгованості і її частки в поточних активах може свідчити про необачну кредитну політику підприємства стосовно покупців або неплатоспроможність і банкрутство їх частини. Тому вчасне її виявлення та правильне застосування аналізу може покращити ситуацію з управління дебіторською заборгованістю.

РОЗДІЛ II.

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства та аналіз фінансового стану

_____ здійснює діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту, консультування з питань оподаткування, а також консультуванням з питань комерційної діяльності. Знаходиться за адресою с. _____ Закарпатської області. Засновник _____ громадянка України. _____ існує на ринку з 2012 року. Основні реквізити _____ наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Реквізити _____

Найменування:	_____
Адреса:	_____ Закарпатської області
Ідентифікаційний код юридичної особи	_____
Розмір статутного капіталу	68 273 655 грн.
Види діяльності КВЕД:	69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування.
Керівник:	_____

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

Підприємство почало діяти з вересня 2012 року. Від самого початку підприємство активно себе зарекомендувало, як одна із найкращих компаній у сфері бухгалтерського обліку. На сьогоднішні, _____ отримало велику пошану від своїх клієнтів, всі вони були задоволені послугами.

Підприємство є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установі банків, печатку зі своєю назвою,

кутовий штамп, бланки, товарний знак та інші реквізити.

Підприємство працює на принципах повного господарського розрахунку, самофінансування і самоврядування.

У своїй діяльності підприємство займає гідну сходинку і має ряд конкурентоспроможних переваг, що дозволяють посилювати присутність на ринку. Однією із основних, метою діяльності підприємства, є надання послуг, з метою отримання прибутку.

Довгостроковою метою підприємства є розширення території, залучення додаткового кваліфікованого персоналу. Це дозволить вийти на новий рівень обслуговування гостей, приймати більше замовлень що в свою чергу дозволить отримувати більший прибуток.

Майно підприємства складають його основні фонди і оборотні кошти, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в його незалежному балансі і належить йому по праву власності або повного господарського володіння, користування і розпорядження.

Джерелами формування майна підприємства є:

- статутний фонд,;
- доходи, отримані підприємством від господарської діяльності.[25]

Розрахунок вартості наданих послуг ведеться відповідно до чинного законодавства. У своїй діяльності підприємство спирається на Конституцію України, Цивільний та Господарський Кодекси України, низки Законів України, що стосуються підприємницької діяльності та приватної власності.

Принципи ведення бухгалтерського обліку є загальноприйнятими, запозиченими з міжнародних стандартів фінансової звітності та визначені в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Безумовно ці принципи впливають й на організацію обліку, оскільки облік на підприємстві повинен бути побудований таким чином, щоб облікова і звітна інформація відповідала встановленим принципам: обачність, повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою,

історична (фактична) собівартість, єдиний грошовий вимірник, періодичність.

При здійсненні своєї діяльності бухгалтерія аналізованого підприємства керується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», нормативними актами, що регулюють методику ведення бухгалтерського обліку в Україні (Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, кодекси, закони і т.д.), Наказом про облікову політику підприємства, Положенням про бухгалтерію.

Структура бухгалтерії

складається з головного бухгалтера, який одноосібно веде оперативний, бухгалтерський, податковий і статистичний облік у відповідності з діючими нормативними документами.[26]

Керівник підприємства і головний бухгалтер несуть персональну відповідальність за дотримання законодавства і нормативних актів у процесі господарської діяльності.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на підприємстві покладена на керівника.

Оцінювання основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства необхідне для того, щоб одержати певну кількість основних, найінформативніших параметрів, які дають об'єктивну та точну картину фінансово-господарського стану підприємства. З метою виявлення тенденцій розвитку фінансово-економічної заборгованості, мною було досліджено підприємство [REDACTED] Проведемо аналіз основних фінансових показників за даними фінансової звітності за період 2021 р.[27]

Ефективне управління майновим потенціалом підприємства потребує систематичного здійснення достовірної оцінки його вартісної величини. Оцінка майнового потенціалу полягає у визначенні вартості майнових об'єктів підприємства та величини економічних вигод, які можна отримати в майбутньому.

Діяльність підприємства нерозривно пов'язана з наявністю та використанням основних засобів, які повинні характеризуватися відповідним складом та структурою для здійснення процесу виробництва. Для забезпечення конкурентоспроможності підприємства та отримання необхідної величини прибутку необхідно здійснювати постійний аналіз ефективності використання основних засобів та досліджувати фактори, які впливають на цю зміну.

Крім того, вартісна оцінка майнового потенціалу підприємства може виражатися через сукупність доходів підприємства, які отримуються від використання його майна під час операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Оцінку майна та капіталу наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Порівняльний аналітичний баланс

за 2020-2021 рр.*

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду	Відхилення, Тис. грн	Відхилення, %
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Незавершені капітальні інвестиції	020	-	-	-	-
Основні засоби:					
залишкова вартість	030	279,2	200,8	-78,4	71,9%
первісна вартість	031	369,2	398,4	29,2	107,9%
знос	032	(90,0)	(197,6)	107,6	219,6%
Довгострокові біологічні активи:					
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-	-	-
первісна вартість	036	-	-	-	-
накопичена амортизація	037	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	040	-	-	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-	-	-
Усього за розділом I	080	279,2	200,8	-78,4	71,9%
II. Оборотні активи					
Виробничі запаси	100	-	-	-	-

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду	Відхилення, Тис. грн	Відхилення, %
1	2	3	4	5	6
Поточні біологічні активи	110	-	-	-	-
ГоПП АФа продукція	130	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за ПП АФари, роботи, послуги:					
чиста реалізаційна вартість	160	0,4	-	-0,4	100%
первісна вартість	161	0,4	-	-0,4	100%
резерв сумнівних боргів	162	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	170	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	53,1	9,0	-44,1	16,9% %
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:					
в національній валюті		-	230	230	100%
у тому числі в касі		-	231	231	100%
в іноземній валюті			240	240	100%
Інші оборотні активи	250	-	-	-	-
Усього за розділом II	260	54,8	9,4	-45,4	17,2%
III. Витрати майбутніх періодів	270	-	-	-	-
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-	-	-
Баланс	280	333,9	210,2	-123,7	62,9%
I. Власний капітал					
Статутний капітал	300	12,0	12,0	0	100%
Додатковий капітал	320	-	-	-	-
Резервний капітал	340	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	321,9	197,8	-124,1	61,5%
Неоплачений капітал	360	-	-	-	
Усього за розділом I	380	333,9	209,8	-124,1	62,8%
II. Забезпечення наступних витрат і цільове фінансування	430				
III. Довгострокові	480				

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду	Відхилення, Тис. грн	Відхилення, %
1	2	3	4	5	6
зобов'язання					
IV Поточні зобов'язання					
Короткострокові кредити банків	500				
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510				
Кредиторська заборгованість за ПП АФари, роботи та послуги	530				
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з бюджетом	550	-	-	-	-
зі страхування	570	-	-	-	-
з оплати праці*	580	-	-	-	-
Необоротні активи та групи вибуття	605	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	-	0,4	0,4	100%
Усього за розділом IV	620	-	0,4	0,4	100%
V. Доходи майбутніх періодів	630	-	-	-	-
Баланс	640	333,9	210,2	-123,7	62,9%

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

З даних таблиці 2.2 можна побачити, що на початку 2021 р. вартість майна [] становить 333,9 тис. грн, зменшення майна підприємства майже в 1,5 рази відбулось за рахунок збитків. Слід відмітити зростання суми грошових активів, причому їх сума суттєво коливається протягом аналізованого періоду. За звітний період відбулось зростання суми джерел утворення активів підприємства – в цілому така динаміка зумовлена значним пониженням суми зобов'язань підприємства. Відзначимо, що інша частина активів підприємства формувалась за рахунок отриманого прибутку. Спостерігається збільшення суми дебіторської

заборгованості, повернення якої сприятиме погашенню кредиторської заборгованості

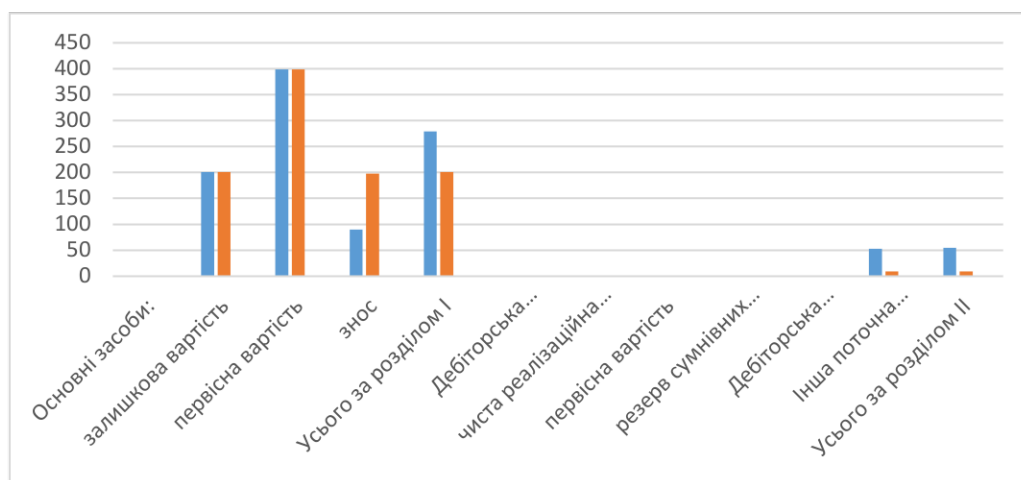

Рис. 2.1 Порівняльний аналіз активів на

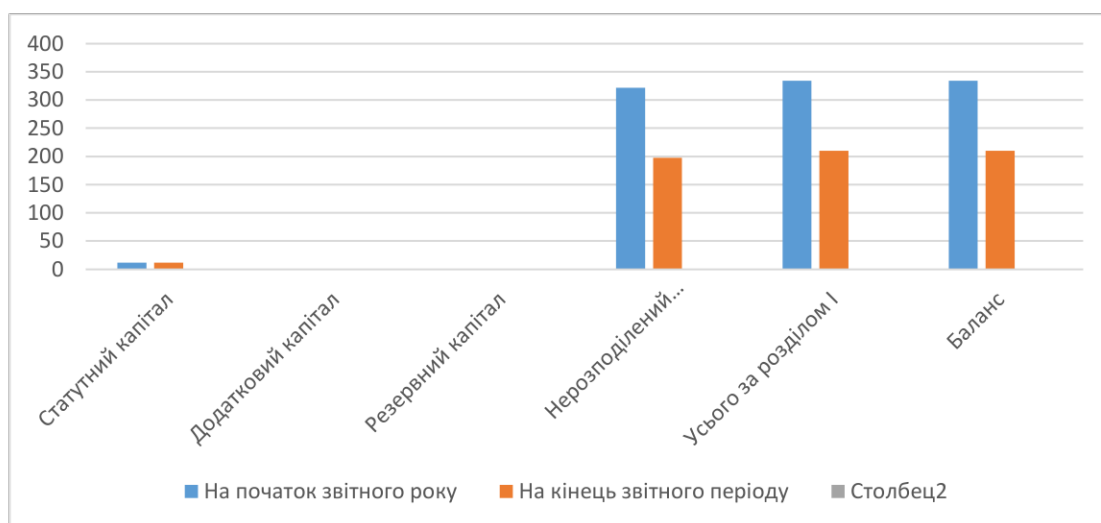

Рис. 2.2 Порівняльний аналіз пасивів на

Згідно проведеним аналізом балансу на за 2021 рік. Ми можемо бачити структуру аналізу динаміки балансу на рис. 2.1 та рис. 2.2. На підставі наведених даних у додатку, та

нашого аналізу ми можемо сказати, що за звітний 2021 рік, на ТОВ [] зросли що допомогли покращити діяльність підприємства про що ми можемо бачити на рис. 2.1, а також збільшилась кількість надання різних послуг для своїх споживачів.

Зробивши аналіз II. Розділу активах, ми побачили, що дебіторська заборгованість за роботи послуги зменшилась на 40 тис. грн., або на 100%. Тобто цей показник показує нам те, що підприємство надало всі послуги своїм покупцям, і не отримує передплати за послуги. Також згідно розділу дебіторська заборгованість перед бюджетом, на підприємстві зросли показники.[28]

Згідно діяльності підприємства, а також наданих нам даних, з додатку які ми проаналізували, ми можемо сказати про те, що згідно зі базисним роком кошти у банку на підприємстві знизилися на 123754,11 тис. грн. Роблячи аналіз пасивів на підприємстві [] ми можемо бачити що розмір статутного капіталу не змінився. Проте згідно з іншими поточними зобов'язаннями на []

Згідно розділу нерозподілені прибутки\збитки, на ТОВ [] присутній збиток згідно попереднього року на 123754,11 тис. грн., це поганий результат показника, який може говорити про те, що у підприємства зменшилася кількість покупців.

Фінансова стійкість є одним із головним на підприємстві, адже фінансова стійкість це стан майна підприємства, що в майбутньому гарантує йому платоспроможність.

Як ми можемо бачити з таблиці 2.3 в підприємстві з'явилися грошові зобов'язання в розмірі 1 197,500 грн. Також, виріс і власний капітал: по початок звітного року 995 тисяч грн і на кінець 3,240 тисяч грн.

Таблиця 2.3

Коефіцієнтний аналіз діяльності

за 2020-2021 р р*

Назва показника	Формула	2020 р.	2021 р.
Показники ліквідності	Показують здатність підприємства розраховуватись за своїми зобов'язаннями за рахунок наявних активів		
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0,000	1 175,000
Коефіцієнт проміжної ліквідності	(Оборотні активи - ПП АФарно-матеріальні запаси) / Поточні зобов'язання	0,000	1 197,500
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	0,000	1 197,500
Власний оборотний капітал	Власний капітал - Необоротні активи	53,100	478,600
Показники фінансової стійкості	Показують залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування		
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Власний капітал / Активи	1,005	0,309
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	0,995	3,240
Коефіцієнт заборгованості	Позикові кошти / Активи	0,000	0,001
Відношення довгострокових кредитів до капіталізації	Довгострокові кредити / Капіталізація	0,000	0,000
Відношення довгострокових кредитів до власного капіталу	Довгострокові кредити / Власний капітал	0,000	0,000
Відношення заборгованості до власного капіталу	Позичені кошти / Власний капітал	0,000	0,002

*Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А

Таблиця 2.4

Аналітичний баланс

за 2020-2021 р р* (частина 1 з 2)

01.01.2021 - 31.12.2021						
Назва статті	Абсолютні величини		Питома вага, %		Зміни	
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	в абсолютних величинах (3 - 2)	у питомій вазі (5 - 4)
1	2	3	4	5	6	7
Активи						
Необоротні активи	279,20	200,80	84,02	29,54	-78,40	-54,48
Оборотні активи	53,10	479,00	15,98	70,46	+425,90	+54,48
- запаси	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- дебіторська заборгованість	53,10	9,00	15,98	1,32	-44,10	-14,66

- грошові кошти	0,00	470,00	0,00	69,14	+470,00	+69,14
- інші оборотні активи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Інші активи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	332,30	679,80	100,00	100,00	+347,50	0,00
Пасиви						
Власний капітал	333,90	209,80	100,00	99,81	-124,10	-0,19
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Поточні зобов'язання	0,00	0,40	0,00	0,19	+0,40	+0,19
- короткострокові кредити банків	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- кредиторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- інші поточні зобов'язання	0,00	0,40	0,00	0,19	+0,40	+0,19
Інші пасиви	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	333,90	210,20	100,00	100,00	-123,70	0,00

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

Після розгляду таблиць ми можемо зробити висновок що оборотні активи виросли на 54,48 тисячі грн., в той час як необоротні активи зменшилися на 54,48 тисячі грн. Дебіторська заборгованість зменшилася з початку звітної періоду на 14,66 тисячі грн. Проте власний капітал зменшився на 19 тисячі грн.

З таблиць 2.5 випливає що за звітний період кількість активів у процентах на початок періоду змінилася на 104,57%. в той час як до зміни підсумку балансу кількість активів змінилася на 100%.

Щодо пасивів то в цьому випадку змін відбулося більше. У процентах на початок періоду відбулося зниження на 37,05%. проте до зміни підсумку балансу відбулося збільшення на 100%.

Таблиця 2.5

Аналітичний баланс

за 2020-2021 р р* (частина 2 з 2)

01.01.2021 - 31.12.2021	
Зміни	
у процентах на початок періоду (6 : 2 * 100)	у процентах до зміни підсумку балансу (6 : 6б * 100)
Активи	
-28,08	-22,56
+802,07	+122,56
0,00	0,00
-83,05	-12,69
0,00	+135,25
0,00	0,00
0,00	0,00
+104,57	+100,00
Пасиви	
-37,17	+100,32
0,00	0,00
0,00	-0,32
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	-0,32
0,00	0,00
-37,05	+100,00

*Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А

Таблиця 2.6

Баланс ліквідності

за 2020-2021 р р*

Код	Назва	Опис	2020 р.	2021 р.
A1	Найбільш ліквідні активи	Грошові кошти	0,00	470,00
П1	Найбільш термінові зобов'язання	Кредиторська заборгованість	0,00	0,00
A1-П1	Забезпечення зобов'язань П1	Плюс добре, мінус погано	0,00	+470,00
A2	Активи, які швидко реалізуються	Дебіторська заборгованість	53,10	9,00
П2	Короткострокові пасиви	Короткострокові позики	0,00	0,40
A2-П2	Забезпечення зобов'язань П2	Плюс добре, мінус погано	+53,10	+8,60
A3	Активи, які повільно реалізуються	Запаси	0,00	0,00
П3	Довгострокові пасиви	Довгострокові позики	0,00	0,00
A3-П3	Забезпечення зобов'язань П3	Плюс добре, мінус погано	0,00	0,00
A4	Активи, які важко реалізуються	Основні засоби	279,20	200,80
П4	Постійні пасиви	Власний капітал	333,90	209,80
A4-П4	Забезпечення зобов'язань П4	Плюс погано, мінус добре	-54,70	-9,00

*Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А

Як ми можемо бачити з таблиці 2.6 найбільш ліквідні активи збільшилися на 470,00 тисячі грн. Дебіторська заборгованість зменшилася на 44,1 тисячі грн. Нажаль власний капітал зменшився на 124,1 тисячі грн.

Фінансовий результат господарювання підприємства, що виступає у формі прибутку або збитку, відображає ефективність його операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та служить основним критерієм стратегії суб'єкта господарювання. Проаналізуємо фінансові результати діяльності за період 2021 рр. за допомогою таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Фінансові результати

за 2020-2021 рр*

Стаття	2020 р	2021 р	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1	3	4	5	6
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	643,4	681,7	19.150	-5,95
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	643,4	681,7	19.150	-5,95
Інші доходи	0,2	0,2	0	0
Разом чисті доходи	643,6	681,9	19.150	-5,95
Інші операційні витрати	(405,6)	(563,5)	78.950	-38,93
Разом витрати	(405,6)	(563,5)	78.950	-38,93
Фінансовий результат до оподаткування	238,0	118,4	59.800	50,25
Податок на прибуток	(29,3)	(31,5)	1.100	-7,51
Чистий прибуток (збиток)	208,7	86,9	60.900	58,36

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

Як бачимо з таблиці 2.7, за аналізований період відбулось підвищення розміру чистого доходу від реалізації готової продукції на 5,9%. В структурі операційних витрат більше двох третин займає собівартість реалізованих послуг, сума якої підвищилась. Перевищення темпів росту інших доходів над темпами росту інших витрат в 2021 році зумовило отримання кінцевого результату діяльності у вигляді прибутку.

Аналіз фінансової стійкості підприємства є найважливішим етапом оцінки його діяльності і фінансово-економічного благополуччя, відображає результати його поточного, інвестиційного і фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також характеризує здатність підприємства відповідати за своїми боргами і зобов'язаннями та нарощувати свій економічний потенціал. [10]

Як бачимо з додатку [] значення показників фінансової стійкості достатньо високі. Така ситуація означає, що підприємство в достатній кількості забезпечено власними обіговими коштами. В структурі загальної суми коштів, що вкладені в господарську діяльність, питома вага власного капіталу складає величину, яка знаходиться в межах нормативів, хоча в 2020 році спостерігається низьке значення цього показника і зменшення за аналізований період складає 40%. Слід відзначити, що значення коефіцієнту концентрації позикового капіталу знаходиться в допустимих межах, але слід відзначити його близькість до мінімально допустимого. В структурі зобов'язань відмітимо наявність кредитів банку, і динаміка зміни коефіцієнту довгострокового залучення позикових коштів є позитивною. Коефіцієнт забезпеченості запасів [] 1,27, що більше нормативного значення, для поповнення виробничих запасів підприємство використовує свої оборотні кошти.

У будь-якого підприємства повинно бути достатньо грошових коштів, щоб своєчасно платити по своїх зобов'язаннях. Підприємства, яким це не вдається, втрачають свою ліквідність та потрапляють в дуже погане фінансове положення. Оцінка рівня платоспроможності проводиться за даними балансу на основі характеристики ліквідності оборотних засобів, тобто з урахуванням часу, необхідного для перетворення їх на готівку.

Згідно з даними таблиці, в [] за аналізований період відбулось різке підвищення суми високоліквідних активів (грошових коштів), що зумовило високий рівень абсолютної

ліквідності в 2021 році. Це означає, що вся сума поточних зобов'язань може бути погашена оборотними засобами підприємства. Аналізуючи показники обертання оборотних активів, слід відзначити збільшення тривалості одного обороту в 2,5 рази, тобто підприємство не зовсім раціонально використовує свої оборотні активи і на цей аспект слід звернути увагу.

Поняття ділової активності доволі широке й охоплює практично всі аспекти роботи підприємства. Показники ділової активності віддзеркалюють ефективність використання фінансових ресурсів підприємства. Ділова активність відображає рівень ефективності використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів. Паралельно вона характеризує якість управління і можливості потенційного розвитку підприємства.

В [] кількість отриманої чистої виручки від реалізації продукції в розрахунку на одиницю коштів, інвестованих в активи. Це свідчить про те, що на аналізованому підприємстві наявні ресурси за останній період використовуються менш ефективно.

Коефіцієнт обертання поточної дебіторської заборгованості зменшився майже в 3 рази, що негативним чином впливає на ділову активність []. Підвищення тривалості одного обороту дебіторської заборгованості свідчить про те, що підприємству не вчасно повертають кошти, які можна було б інвестувати у власне виробництво.

Стійке фінансове становище підприємства є результатом умілого, прорахованого управління всією сукупністю виробничо-господарських факторів, що визначають результати діяльності підприємства. Підсумкова рейтингова оцінка враховує усі найважливіші параметри (показники) фінансово-господарської та виробничої діяльності підприємства, тобто господарської активності в цілому. Таку оцінку можна отримати різними методами з використанням різних критеріїв. В процесі дипломного дослідження було розраховано значення конкретного показника, який

синтезує певні сторони діяльності об'єкта дослідження, отриманого на основі математичної обробки системи окремих показників. [11]

Узагальнюючи вище наведені розрахунки, можна зробити висновок, що фінансовий стан підприємства цілком задовільний. В 2021 році підприємство здійснює свою діяльність з отриманням прибутку. Достатній рівень ліквідності свідчить про те, що підприємство має достатньо грошових коштів для сплати поточних зобов'язань. Стійкий фінансовий стан, що впливає в значній мірі на забезпечення запасів і витрат власними оборотними коштами, значно зменшує ризик підприємства у процесі здійснення господарської діяльності.

2.2 Облікове відображення дебіторської заборгованості на підприємстві

Синтетичний і аналітичний облік операцій ведеться згідно з законодавством України. Бухгалтер завжди вчасно подає первинні документи головному бухгалтеру, який в свою чергу перевіряє правильність заповнення, відповідність записів в документах с записами на рахунка синтетичного і аналітичного обліку.

Для бухгалтерського обліку поточної дебіторської заборгованості використовується рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», для обліку довгострокової дебіторської заборгованості використовується рахунок 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи».

Рахунок 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» призначений для обліку розрахунків з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію, товари, виконані роботи та надані послуги, окрім заборгованості, забезпеченої векселем, а також узагальнюється інформація про розрахунки з учасниками промислово-фінансових груп.

Рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» має такі субрахунки:

361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» - для обліку розрахунків з покупцями і замовниками, що знаходяться на митній території України;

За дебетом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» відображається продажна вартість реалізованої продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг (у тому числі на виконання бартерних контрактів), яка включає: податок на додану вартість, акцизи та інші податки, збори (обов'язкові платежі), що підлягають перерахуванню до бюджетів та позабюджетних фондів та включені у вартість реалізації; за кредитом сума платежів, які надійшли на рахунки підприємства у банківських установах, у касу, та інші види розрахунків. Сальдо рахунку відображає заборгованість покупців та замовників за одержані продукцію (товари, послуги). [16]

Аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками ведеться за кожним покупцем та замовником за кожним пред'явленим до сплати рахунком.

На підприємстві [] відображаються наступні проводки (див.табл.2.8.)

Таблиця 2.8.

Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків з покупцями й замовниками []

№	Господарська операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нараховано заборгованість покупцям за надані послуги експедирування за цінами реалізації	36	70	24000
2	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	70	64	4000
3	Відображено надходження грошей від покупців та замовників за реалізовані товари, роботи та послуги	31	36	24000

Облік резервів за сумнівною дебіторською заборгованістю, щодо якої є ризик неповернення, ведеться на рахунку 38 "Резерв сумнівних боргів".

За кредитом рахунку 38 "Резерв сумнівних боргів" відображається створення резерву сумнівних боргів у кореспонденції з рахунками обліку витрат, за дебетом - списання сумнівної заборгованості в кореспонденції з рахунками обліку дебіторської заборгованості або зменшення нарахованих резервів у кореспонденції з рахунком обліку доходів.

Аналітичний облік на рахунку 38 "Резерв сумнівних боргів" ведеться в розрізі боржників чи за строками непогашення дебіторської заборгованості.

Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат.

Виключення безнадійної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів.

У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги списується з активів на інші операційні витрати. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Підставою для відображення дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку є первинні документи, наведені в табл. 2.9, які засвідчують факт здійснення господарської операції.

Таблиця 2.9.

Документування операцій з дебіторською заборгованістю

№ п/п	Вид дебіторської заборгованості	Документи, що підтверджують операцію
1	Векселі одержані	Вексель, акт прийому-передачі векселя
2	Розрахунки за виданими авансами	Платіжне доручення, виписка банку
3	Розрахунки з вітчизняними покупцями	Накладна ,рахунок – фактура , рахунок, акт виконаних робіт, послуг , товарно-транспортна накладна,податкова накладна.
4	Розрахунки з іноземними покупцями	комерційні документи (рахунки-фактури);транспортні накладні (CMR - залізнична транспортна накладна, товарно-транспортна накладна, пакувальні листи);платіжні документи на перерахування сум митних платежів та інших податків на рахунки митних установ;розрахунки бухгалтера про наявність курсових різниць.
5	Резерв сумнівних боргів, безнадійна заборгованість	Бухгалтерська довідка – розрахунок, договір, копії рішень про банкрутство , ліквідацію підприємств та інші.
6	Розрахунки з підзвітними особами	Авансовий звіт з документами – чеки, квитанції , посвідчення про відрядження , проїзні документи, прибуткові та видаткові касові ордери
7	Розрахунки за нарахованими доходами	Бухгалтерська довідка - розрахунок
8	Розрахунки за претензіями	Претензія, акт приймання вантажу, рішення судових органів, письмова згода постачальника на пред'явлену претензію.
9	Розрахунки з іншими дебіторами	Прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер.

Вексель — це боргове зобов'язання чітко визначеної форми, що дає незаперечне право на одержання зазначеної в ньому суми грошей у термін, який указано у векселі.

За своїм походженням вексель є знаряддям товарного або комерційного кредиту, який надають один одному суб'єкти господарювання. Вексель як форма комерційного кредиту має такі особливості: абстрактність, незаперечність і обіговість.

Абстрактність векселя означає те, що в ньому вказується тільки сума боргу і нічого не повідомляється про причини його виникнення.

Незаперечність — це нічим не обумовлене абсолютне зобов'язання боржника або акцептанта про сплату боргу за векселем. У разі відмови від оплати за векселем він приймається до протесту, а опротестований вексель є підставою для позову до суду на боржника, або акцептанта.

Обіговість — це властивість векселя бути платіжним і розрахунковим засобом, а також переходити з рук у руки за допомогою спеціального переказного напису. Обіговість векселя є тією його рисою, через яку вексель часто називають торговими грошима.[17, с.221]

Акт прийому - передачі векселя - це один з документів, що регулюють використання векселів та їх передачу з рук в руки. Як відомо, векселі, поряд з іншими засобами, можуть виступати в якості способу оплати товарів або послуг. Розрізняють векселі на пред'явника або іменні. Якщо іменний вексель передається іншій особі, і складається акт прийому -передачі. У цьому акті, зразок якого пропонується, фіксується факт зміни власника векселя. У документі, який при цьому складається, відображається інформація про причини передачі, фіксується відсутність взаємних претензій сторін один до одного і добровільність передачі. Акт приймання векселя завіряється підписами обох учасників угоди. При необхідності, можуть бути залучені й свідки, які також підписують акт. Інша інформація, яка відображається в документі - дата, реквізити сторін, номінал і номер векселя.[2]

Проте на підприємстві для обліку операцій з дебіторської заборгованості не використовують векселів.

Основним первинним документом на підприємстві є накладна. Накладна — в комерційній практиці супровідний документ, що надається фірмою для клієнта де вказані послуги та за якою ціною вони будуть надані покупцеві. [8]

Для забезпечення оплати підприємством-покупцем бажаних цінностей на його адресу від постачальника виставляється «Рахунок-фактура», в якому вказується кількість, ціна і загальна сума щодо їх оплати.

В свою чергу перерахування коштів на розрахунковий рахунок постачальника здійснюється за допомогою документа «Платіжне доручення». Підтвердженням здійснення оплати постачальнику є виписка банку за розрахунковому рахунку підприємства.

Податкова накладна - документ, який підписується особою, хто його склав і в якому повинні бути заповнені всі реквізити, а саме назви покупця та продавця, їхні індивідуальні податкові номери, дата виконання послуги, ціна за послугу, порядковий номер накладної.

Погашення дебіторської заборгованості здійснюється за допомогою наступних документів, які відображені на рис.2.3.

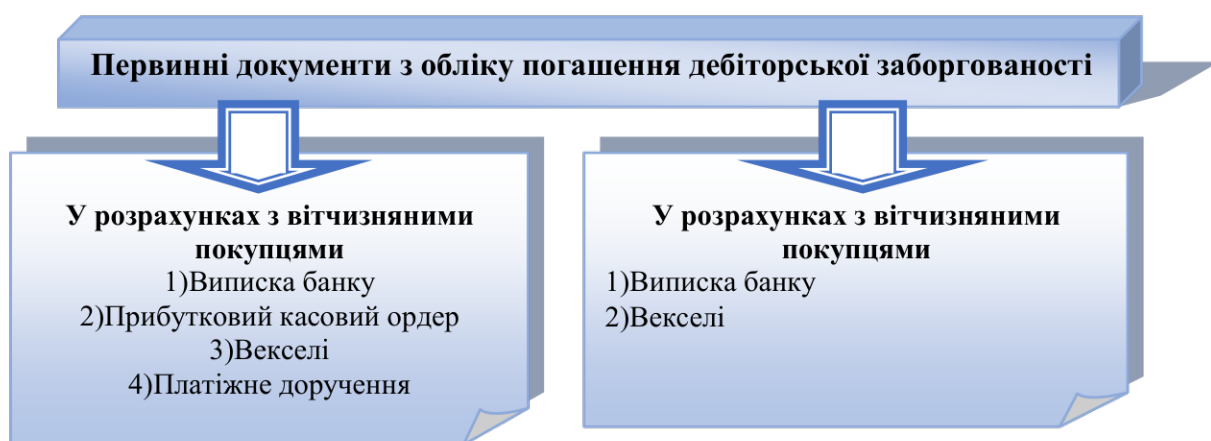

Рис. 2.3. Первинні документи з обліку погашення дебіторської заборгованості

Багато в чому успішність роботи з дебіторською заборгованістю залежить від правильності оформлення договорів з контрагентами, організації взаємодії фінансового менеджера з іншими підрозділами апарату управління і інформованості вищого керівництва про поточний стан фінансових ресурсів організації.

До основних завдань організації документообігу відносяться:

- 1)визначення видів договорів поставки;
- 2)організація контролю за їх виконанням;

3) встановлення порядку контролю правильності, доцільності та ефективності оформлення та виконання договорів поставки;

4) складання графіка документообігу;

5) визначення обов'язків і відповідальності сторін договору та посадових осіб організації.

Відповідальність за складання договору і юридичний контроль правомірності укладення угоди повністю лягає на фінансову та юридичну служби організації. Наведемо приблизний перелік їх функцій.

Дирекція:

а) уточнює найбільш важливі моменти, пов'язані з оформленням контракту, підписанням і виконанням, зокрема:

- умови оплати;
- фінансову відповідальність;
- строки виконання зобов'язань;
- терміни дії договору;

б) прогнозує ризики.

Юридична служба:

а) розробляє проекти всіх типових договорів на основі даних, представлених відділом постачання;

б) при відсутності типового договору під конкретний випадок розробляє новий проект майбутнього договору;

в) перевіряє наявність довіреності, якщо організація контактує з представником контрагента;

г) перевіряє довіреність (реквізити, підписи, печатку, дату видачі, строк дії, юридичне право і обсяг повноважень і т.д.).

3. Визначення відповідальних виконавців.

Бухгалтерія:

а) здійснює розрахунки з постачальниками за послуги, що поставляються;

б) контролює правильність оплати;

- в) стежить за дотриманням строків оплати;
- г) оформляє відповідні документи.

Кожні пів року бухгалтерія оформлює акти звірки взаємних розрахунків з кожним контрагентом на підприємстві [6] для звірки оборотів за даний період та залишків. Це дає можливість уникнути непорозумінь та розбіжностей між клієнтом та підприємством. На вимогу клієнта, підприємство може здійснювати звірку кожного місяця [6]. Детально процес виникнення дебіторської заборгованості можна представити у такому вигляді. Спочатку оформлюється договір купівлі - продажу цінностей (товарів, робіт, послуг) між підприємством - постачальником і підприємством – покупцем. Для забезпечення оплати підприємством-покупцем бажаних цінностей на його адресу від постачальника виставляється «Рахунок-фактура» , в якому вказується кількість, ціна і загальна сума щодо їх оплати. В свою чергу перерахування коштів на розрахунковий рахунок підприємства - постачальника здійснюється за допомогою документа «Платіжне доручення». Підтвердженням здійснення оплати постачальника є виписка банку по розрахунковому рахунку підприємства.

2.3 Напрями удосконалення обліку дебіторської заборгованості на підприємстві

Для поглиблення інформації в даних бухгалтерського обліку про дату виникнення боргу, договірний строк його погашення, фактичне отримання коштів від боржника. Для цього можна використовувати аркуші - розшифровка запропонованої форми для відображення транзакції платежів з покупцями та замовниками (таблиця 2.10).

Аркуш-розшифровка до розрахунків

№з/ п	№ документа	Відвантажено продукцію			Оплачено заборгованість			Залишок за боргова- ності, грн	
		Дата відванта- ження	На суму, грн	Термін оплати за договором	№ докумен- та	Дата оплати	Сума, грн	Дебет	Кредит
1	1	10.11.21	23895,94	15.12.20	14	26.11.21	20000,94	3895	
	Разом замісяць		23895,94		Разом за місяць		20000,94	3895	

Додавання реєстрів фінансового обліку з таким розшифровкою дозволить оперативно контролювати стан розрахунків, своєчасно вживати необхідних заходів щодо виконання зобов'язань кожного покупця чи замовника в частині оплати за відвантаженою продукцію, виконані роботи або надані послуги. Це підвищує дисципліну платежів як для бізнесу, так і для покупців або клієнтів, оскільки ці дані можуть призвести до своєчасної бесіди, наприклад попереднього телефонного дзвінка або вимоги про відхилення від умов договору.

Зверніть увагу, що для цього потрібна належна увага до визначення строків оплати відвантаженої продукції (робіт, послуг), а також виконання замовлень перед покупцями при укладанні договорів. Принцип одностороннього руху не слід застосовувати, оскільки відхилення в частині доставки продукції (виконання робіт, послуг) автоматично викликають подібні зрушення та платежі за них.[17]

Накопичення інформації на аркушах-розшифрування за тривалий період відносин дозволяє отримати вичерпний опис покупців та замовників, твердо покладатися на достовірні відомості управлінського обліку про можливість своєчасного отримання коштів, що дуже важливо для реального грошового потоку планування на підприємстві. Згідно з таблицями даних, можна зробити загальну заяву, яка дозволяє проаналізувати надходження від покупців та замовників (таблиця 2.11).

Таблиця 2.11

**Відомість контролю за надходженням коштів від покупців і
замовників**

Назва покупців	Сума заборгованості, грн	Дата погашення		Відхи- лення, днів	Примітки
		За графіком (договором)	Фактично		
ТОВ «Трийдвелт»	24095,69	15.12.2021	18.12.2021	3	

Залежно від частоти поставок продукції покупцям та їх кошторису та технічних можливостей для обробки інформації на підприємстві, інформація може складатися у більш-менш тривалі періоди: день, тиждень, декада. У той же час, чим коротшими будуть такі періоди, тим ціннішою і практично важливішою буде інформація, яка буде представлена в ній.

Особливу увагу слід приділити фактам несплати дебіторської заборгованості та порушенням платіжної дисципліни. Ми пропонуємо узагальнити ці дані у дебіторській заборгованості із простроченими періодами (табл.2.12).

Таблиця 2.12

**Відомість дебіторської заборгованості з простроченим терміном
позовної давності**

№ з/п	Наймену- вання боржника	Синтети- чний рахунок	Дата вини- кнення заборгова- ності	Характер заборгова- ності	Причини утворення заборгова- ності	Сума, грн	Вжиті за- ходи з вре- гулювання розрахунків
1	ТОВ «Голден Нектар Україна»	361	25.09.19	Спільна	Неплатосп- роможність боржника	6128	Передано в арбітраж
2	...	...		...	...	...	...
	Разом за місяць					19760	

Наведені вище документи дозволять надати повну інформацію про стан платежів з покупцями та замовниками для прийняття подальших управлінських рішень. Оскільки бухгалтерський облік [] автоматизований, ми пропонуємо внести відповідні корективи в конфігурацію

комп'ютерної системи 1С: Облік формування розробленого аркуша-дешифрування до розрахунків, інформації контролю надходжень від покупців та замовників, інформація про дебіторську заборгованість із простроченою.

Ми вважаємо за доцільне використовувати в розрахунках із покупцями такі форми безготівкових платежів, які б гарантували своєчасне отримання грошей за продукцію, відпущену покупцям. Найзручнішими є використання передоплати за продукцію, а також облікова форма платежів. Ми вважаємо, що обидві форми безготівкових платежів є найбезпечнішими та унеможлиблюють формування поганої дебіторської заборгованості.[18]

Для обліку процесу реалізації використовують три синтетичні рахунки: “Собівартість реалізації” – відображають собівартість проданої готової продукції (товарів, робіт, послуг); “Доходи від реалізації” – відображають виручку від реалізації; “Фінансові результати” – зіставляють виручку і собівартість проведених продаж.

Таким чином, запропоновані заходи підвищать рівень інформаційного забезпечення розрахунків з покупцями і замовниками на підприємстві, що зумовить своєчасне прийняття оптимальних управлінських рішень щодо недопущення виникнення заборгованості партнерів або її погашення.

РОЗДІЛ III.

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

3.1 Аналіз складу та структури дебіторської заборгованості

Економічний аналіз дебіторської заборгованості починається з вивчення даних бухгалтерського балансу підприємства за попередній звітний період та за поточний звітний період, по яким встановлюється ступінь її збільшення або зменшення за звітний період - як у абсолютних показниках, так і по частці в сумі обігових коштів (відносних показниках).

Динаміку зміни дебіторської заборгованості можна виявити, використовуючи горизонтальний або трендовий аналіз, як абсолютних значень заборгованості, так і їх питомих ваг. [23]. Аналіз складу дебіторської заборгованості та зміни за звітний період, а саме за 2021 рік на основі додатків наведені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Склад дебіторської заборгованості на

за 2020-2021р

Показник, тис.грн.	Порівнювальний період, тис.грн		Абсолютне відхилення, ±:	Відносне відхилення
	2020 р	2021 р		
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
Поточна дебіторська заборгованість в т. ч.:	-	-	-	-
Векселі одержані	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	0,8	0	0,400	100%
Дебіторська заборгованість за розрахунками :	-	-	-	-
-з бюджетом	-	-	-	-
- за виданими авансами	-	-	-	-
-із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість.	53,1	9,0	22,0500	83,05%

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

У графічному відображенні така зміна дебіторської заборгованості має вигляд (див. рис 3.1)

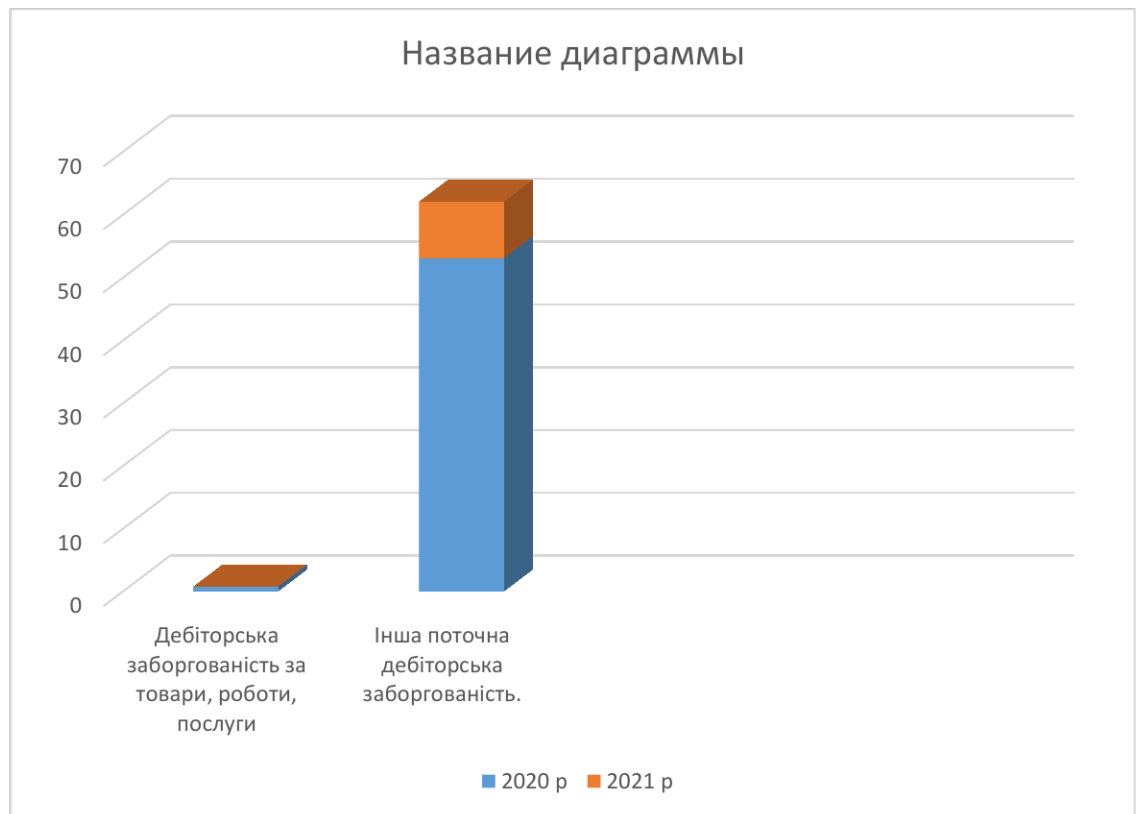

Рис.3.1.Динаміка дебіторської заборгованості
за 2020-2021р.

З наведених даних можна зробити наступний висновок: загальний обсяг дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на початку 2021 році була 8 тисяч грн в той час як на кінець, зменшився до 0. Інша поточна дебіторська заборгованість на початку 2021 році була 53,1 тисяч грн, а на кінець зменшилася до 9 тисячі грн.

Отже, обсяг дебіторської заборгованості на початок 2021 року досягає значної суми, проте вона значно знизилася до кінця 2021 року, що позитивно скасується на діяльності підприємства, також позитивним є те що відбувається тенденція щодо зменшення довгострокової заборгованості.

Наступним кроком аналізу дебіторської заборгованості є дослідження її структури.(див.табл.3.2.)

Таблиця 3.2

Структура дебіторської заборгованості за 2021 звітний період

Показник	Питома вага ,% за:	
	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
Загальна сума дебіторської заборгованості	100	100
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-
Поточна дебіторська заборгованість	100	100

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

Оскільки довгострокової дебіторської заборгованості на підприємстві немає ми можемо продовжити дослідження.

За даними бухгалтерської звітності (ф. 1, ф. 2) можна визначити низку показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості. [10]

До цих показників належить:

- 1) Оборотність дебіторської заборгованості:

$$Од = В : СД ; \quad (3.1)$$

де **Од** – оборотність дебіторської заборгованості;

В – виручка від реалізації продукції;

СД – середньорічна дебіторська заборгованість.

- 2) Період погашення дебіторської заборгованості:

$$Пд = 360 \text{ днів} : Од, \quad (3.2)$$

де **Пд** — період погашення дебіторської заборгованості;

Од — оборотність дебіторської заборгованості.

- 3) Частка дебіторської заборгованості в загальному обсязі поточних активів:

$$Да = (ДЗ : Па) \times 100, \quad (3.3)$$

де **Да** — частка дебіторської заборгованості в поточних активах;

ДЗ — дебіторська заборгованість;

Па — поточні активи (2 + 3 розділ активу балансу).

4) Відношення середньої величини дебіторської заборгованості до виручки від реалізації визначається за формулою:

$$Дз = СД : В, \quad (3.4)$$

де **СД** — середня величина дебіторської заборгованості;

В — виручка від реалізації продукції [20]

За формулами (3.1), (3.2), (3.3) та (3.4) розрахуємо зазначені вище показники і отримані дані оформимо у вигляді таблиці 3.3.

Методика аналізу показників оборотності дебіторської заборгованості: дані за звітний період порівнюють з даними за минулий рік (або інший звітний період), визначають зміни і вивчають причини цих змін, якісну характеристику їх. Деякі показники за минулий період (оборотність дебіторської заборгованості, або відношення середньої величини дебіторської заборгованості до виручки від реалізації) переносяться в розрахунок складеного за підсумками минулого року чи іншого виробничого періоду. [21]

Таблиця 3.3

Характеристика стану та руху дебіторської заборгованості

№ пп	Показник	Роки	Розрахунок	Абсолютне відхилення,	Відносне відхилення, %
-	Величина дебіторської заборгованості (Д), тис.грн.	На початок звітнього року	54,8	-	-
		На кінець звітнього року	9,4	22.70	82,85
1	Оборотність дебіторської заборгованості (Од), кількість оборотів.	На початок звітнього року	$643,4:54,8=11,74$	-	-
		На кінець звітнього року	$681,7:9,4=72,52$	30.39	-517,72
2	Період погашення дебіторської	На початок	$360:11,74= 3,07$	-	-

№ пп	Показник	Роки	Розрахунок	Абсолютне відхилення,	Відносне відхилення, %
	заборгованості (P_d), дні	звітного року			
		На кінець звітного року	360:72,52=4,96	0.945	-61,56
3	Частка дебіторської заборгованості в загальному обсязі поточних активів	На початок звітного року	54,8: 333,9=0,16	-	-
		На кінець звітного року	9,4: 210,2=0,04	0.06	75
4	Відношення середньої величини дебіторської заборгованості до виручки від реалізації	На початок звітного року	54,8: 643,4=0,09	-	-
		На кінець звітного року	9,4: 681,7=0,01	0.04	88,89

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

Згідно основних показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості підприємства можна зробити висновки, що:

1) Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, що на початок 2021 року засоби, вкладені в розрахунки здійснили 11,74 обороти. Але їх кількість порівняно з кінцевим періодом зросла на 60,78, що свідчить про більш швидше погашення дебіторської заборгованості.

2) Період протягом якого дебіторська заборгованість повертається в грошові кошти на початку 2021 року дорівнює 3,07 дні. Дане значення є високим і свідчить про порушення у кредитній політиці підприємства щодо своїх клієнтів. Проте на кінець 2021 року кількість днів виросла до 4,96.

3) Частка дебіторської заборгованості в загальному обсязі поточних активів підприємства за період звітного періоду зменшилась. На початку 2021 року дана частка дорівнювала 0,16% і є значним, щоб можна зробити

висновок про зниження ліквідності про зниження ліквідності поточних активів в цілому, а отже і погіршення фінансового стану підприємства.

4) У виручці від реалізації продукції сума дебіторської заборгованості на початку 2021 року становить 0,09 або 9%. Тобто це ще не отримані грошові кошти. Значення цього показника на підприємстві порівняно з попереднім періодом значно зменшилось. Це є позитивним, так як виручка включає в себе більше наявних, вже реально отриманих коштів.

Якщо розрахунки за продукцію, надані послуги проводяться на умовах наступної оплати, в цьому випадку можна говорити про одержання підприємством кредиту від своїх постачальників і підрядників. У той же час саме підприємство виступає кредитором своїх покупців і замовників, а також постачальників у частині виданих їм авансів під майбутню поставку продукції. У цих умовах необхідно стежити за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. [10]

У процесі даного аналізу потрібно вивчити динаміку, склад, причини і давність утворення дебіторської і кредиторської заборгованості, встановити, чи немає в їх складі сум, нереальних для стягнення, або таких, за якими закінчуються терміни позовної давності. Якщо такі є, то терміново потрібно вжити заходів. Для аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості, крім балансу ще використовуються матеріали первинного аналітичного обліку.

Перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською означає відволікання коштів з господарського обороту і в подальшому може призвести до необхідності залучення дорогих кредитів банку і позик для забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності підприємства. [31]

Аналіз співвідношення сум дебіторської та кредиторської заборгованості на основі додатків відображено в таблиці 3.4

Таблиця 3.4

**Співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості
за 2020-2021 р.**

Показники	Заборгованість, тис грн..				Перевищення заборгованості тис.грн.			
	Дебіторська		Кредиторська		Дебіторська		Кредиторська	
	2020 р	2021 р.	2020 р	2021 р.	2020 р	2021 р.	2020 р	2021 р.
Заборгованість за товари, роботи, послуги	0,4	0	0	0	0,4	0	0	0
Заборгованість з розрахунків з: -авансів	0	0	0	0	0	0	0	0
-бюджетом	0	0	0	0	0	0	0	0
-позабюджетних платежів	0	0	0	0	0	0	0	0
-страхування	0	0	0	0	0	0	0	0
-оплати праці	0	0	0	0	0	0	0	0
-учасниками та внутрішніх розрахунків	0	0	0	0	0	0	0	0
Короткострокові кредити.	0	0	0	0	0	0	0	0
Довгострокова заборгованість (зобов'язання)	0	0	0	0	0	0	0	0
-Інша поточна заборгованість (зобов'язання)	53,1	9,0	0	0	53,1	9,0	0	0
Усього	53,5	9,0	0	0	53,5	9,0	0	0

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

При аналізі важливо з'ясувати, який вплив дебіторська і кредиторська заборгованості впливають на фінансовий стан підприємства. З цією метою вивчається співвідношення між дебіторською і кредиторською заборгованістю, яка визначається за формулою (3.5)

$$K_{Д/К} = ДЗ : КЗ, \text{ де:} \quad (3.5)$$

$K_{дк}$ – коефіцієнт співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості;

$ДЗ$ – дебіторська заборгованість на даний період;

$КЗ$ – кредиторська заборгованість на даний період.

Перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською вказує на використання підприємством в обороті залучених коштів. Якщо ж спостерігається зворотна картина, то це говорить про відволікання обігових коштів заводу на розрахунки з дебіторами.[19]

Доцільно також здійснити порівняльний аналіз оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості.(див табл.3.5)

Таблиця 3.5

Порівняльний аналіз оборотності дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства за звітний період

Показник	Період	Значення показника для:	
		Дебіторської заборгованості	Кредиторської заборгованості
Коефіцієнт оборотності, обороти	2020 р	11,74	0
	2021 р	72,52	0
Період погашення ,дні	2020 р	3,07	0
	2021 р	4,96	0

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку А*

На основі даних таблиці можна зробити висновок, що протягом звітнього періоду коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості перевищує значення цього коефіцієнта для кредиторської заборгованості,що свідчить про те, що підприємство отримує кошти від дебіторів частіше, ніж розраховується із своїми постачальниками та кредиторами.[22]

3.2 Аналіз якості і ліквідності дебіторської заборгованості

Аналіз ліквідності спрямований на те, щоб висвітлити здатність компанії виконувати короткострокові зобов'язання за рахунок використання оборотних коштів (грошів, дебіторської заборгованості та запасів).

Щоб дослідити це ставлення, можна звернутися до наступного набору показників, які можна визначити на основі балансу, перекласифікованого за фінансовим критерієм.

Маржа казначейства являє собою захід, спрямований на те, щоб підкреслити здатність компанії виконувати короткострокові зобов'язання з наявними ресурсами або ті, які можуть бути ліквідовані протягом періоду часу, сумісного з терміном погашення короткострокових зобов'язань (зазвичай один рік, але за рішенням судді). відповідно до характеристик компанії або сектора.

Під наявними ресурсами ми маємо на увазі негайну ліквідність (поточні кошти в касі та на поточному рахунку) та відстрочену ліквідність (запаси, дебіторська заборгованість, короткострокові фінансові інвестиції). Ліквідність, що відноситься до першої групи, очевидно, доступна за своєю природою. Той, що відноситься до другої групи, має неоднорідні характеристики, які відображаються в здатності до ліквідації в різний час.[23]

Кредит має власну фізіологічну зрілість, встановлену договором або звичаєм; навіть якщо це не завжди можна передбачити, існують технічні форми, спрямовані на забезпечення швидшого збору, як комерційного характеру (узгодження із замовником кращих умов майбутніх поставок, прийняття транспортних витрат тощо), так і фінансових (знижка рахунків).

З іншого боку, інвентари мають досить характерні відмітні елементи. По-перше, не всі запаси на складі легко передаються. Вони можуть бути частково застарілими та певною мірою використовуватися лише для компанії, яка ними володіє. Це стосується, наприклад, запчастин до техніки,

які вже деякий час більше не продаються на ринку: для розвитку виробничого циклу вони життєво необхідні, але на ринку вони мають дуже малу цінність і нелегко поставити пропозицію. і попит на контакт. Навіть якщо товари є взаємозамінними, умови для продажу не обов'язково існують; компанія, яка виробляє печиво, може зіткнутися з труднощами, якщо вона хотіла б перепродати сировину, таку як борошно та яйця, оскільки їх якість залежить від терміну придатності та оптимальних умов зберігання, які можна продемонструвати лише частково.

По-друге, поки запаси можуть бути повністю ліквідовані, гіпотезувати їх повний продаж досить ризиковано. Фізіологічний рівень запасів є необхідною умовою для вирішення непередбачених подій і потреб виробничого чи комерційного характеру.

З усього цього можна зробити висновок, що запаси є короткостроковими цінностями в тому сенсі, що їх відновлення відбувається з відносно швидкою швидкістю оборотності (залежно від сектора довідки), але частина їх є невід'ємною частиною позапоточна структура агентства. Тому їх вибуття є подією, яка може вплинути на динаміку управління та певною мірою поставити під загрозу організоване ведення бізнесу компанії.

З даних отриманих з додатків ми можемо сформулювати проводки з кожного обороту рахунку, та вирішити чи ліквідне підприємство

Таблиця 3.6

Обороти рахунку 361 за 2021 р.

Рахунок	Початко ве сальдо	Початко ве сальдо	Оборо т Дт	70	703	Оборо т Кт	31	311	Кінцев е сальдо	Кінцев е сальдо
Контрагент	Дт	Кт							Дт	Кт
Договори										
361	447,71		681 665,48	681 665,4 8	681 665,4 8	682 495,42	682 495,4 2	682 495,4 2		382,23
			20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58		
			20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58		
			1 000,00	1	1	1 000,00	1	1		

Рахунок	Початко	Початко	Оборо	70	703	Оборо	31	311	Кінцев	Кінцев
Контрагент	ве сальдо	ве сальдо	т Дт			т Кт			е	е
Договори	Дт	Кт							сальдо	сальдо
									Дт	Кт
				000,00	000,00		000,00	000,00		
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
447,71			193 287,81	193 287,81	193 287,81	194 117,75	194 117,75	194 117,75		382,23
447,71			193 287,81	193 287,81	193 287,81	194 117,75	194 117,75	194 117,75		382,23
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
			10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
			10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
			38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50		
			38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50		
			7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00		
			7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00		
			52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29		
			52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29		
			1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
			1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
			115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68		
			115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68		
			200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
			200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
			6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00		
			6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00		
			11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00		
			11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00		
			22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58		
			22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58		
			3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
			3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
			3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
			3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
			13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00		
			13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00		
			59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04		
			59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04		
			86	86	86	86	86	86		

Рахунок	Початко ве сальдо Дт	Початко ве сальдо Кт	Оборо т Дт	70	703	Оборо т Кт	31	311	Кінцев е сальдо Дт	Кінцев е сальдо Кт
Контрагент										
Договори										
			400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00		
			86	86	86	86	86	86		
			400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00		
			35	35	35	35	35	35		
			000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00		
			35	35	35	35	35	35		
			000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00		
Разом	447,71		681 665,48	681 665,4 8	681 665,4 8	682 495,42	682 495,4 2	682 495,4 2		382,23

**Дані сформовано на підставі інформації з Додатку Б*

З таблиці 3.6 ми може бачити що рахунок 70 вказує на доходи від реалізації, 311 - поточні рахунки в національній валюті, тобто оплата послуг відбулася в гривнях, а 361 це розрахунки з вітчизняними покупцями. Також з додатку Б впливає що початкове сальдо Дт 447,71 тисячі грн, в той час як обороти Дт 681 665,48 тисячі грн. Обороти Кт 682 495,42 тисячі грн, а кінцеве сальдо Кт 382,23 тисячі грн.

Розглянемо обороти кредиторської заборгованості по

за 2021 р.

Таблиця 3.7

Обороти рахунку 631 за 2021 р.

Кінець сальдо		Кт	Кінець сальдо	Дт	Оборот Дт	31	311	37	372	3721	Оборот Кт	15	153	1531	20	203	209	92	94	949	Кт	Кінець сальдо	
Рахунок	Контрагенти	Договори	631		337575,86	231216,49	231216,49	106359,37	106359,37	106359,37	337575,86	61734,54	61734,54	61734,54	18472,75	15235,27	3237,48	256268,57	1100,00	1100,00			
					619,00			619,00	619,00	619,00	619,00							619,00					
					619,00			619,00	619,00	619,00	619,00							619,00					
					450,00	450,00	450,00				450,00							450,00					
					450,00	450,00	450,00				450,00							450,00					
					720,00	720,00	720,00				720,00							720,00					
					720,00	720,00	720,00				720,00							720,00					
					222500,00	222500,00	222500,00				222500,00							222500,00					
					222500,00	222500,00	222500,00				222500,00							222500,00					
					15,50			15,50	15,50	15,50	15,50					15,50		15,50					
					15,50			15,50	15,50	15,50	15,50					15,50		15,50					
					4607,69	4607,69	4607,69				4607,69								4607,69				
					4607,69	4607,69	4607,69				4607,69								4607,69				
					69000,00			69000,00	69000,00	69000,00	69000,00	69000,00	50000,00	50000,00	50000,00				19000,00				
					69000,00			69000,00	69000,00	69000,00	69000,00	69000,00	50000,00	50000,00	50000,00				19000,00				
					1574,78			1574,78	1574,78	1574,78	1574,78					1574,78		1574,78					
					1			1	1	1	1					1		1					

[illegible]

З таблицки 3.7 ми можемо бачити, що кредиторська заборгованість виникала при придбанні палива, основних засобів, та матеріалів. На кінець періоду була практично в повному обсязі погашена.

3.3 Аналіз впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства

Аналіз впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан відіграє провідну роль у визначенні фінансового стану підприємства та висвітлює деякі кореляції, які можуть бути корисними для ініціювання заходів з відновлення. Для початку аналітик повинен розглянути такі питання:

- якість облікових даних;
- вибір набору показників;
- порівнянність даних на історичному та галузевому рівні.

Перш за все, необхідно розпочати рефлексію щодо якості даних бухгалтерського обліку. Насправді, нерідкі випадки, коли адміністратори заохочують до поповнення балансу в періоди, що передують виникненню кризового стану, щоб зробити ситуацію напруженості менш очевидною, що може насторожити чи, у будь-якому випадку, послабити банківська система та постачальники на обороні. Звичайно, це потенційна небезпека, про яку слід оцінювати з особливою обережністю.

Випадки, на які слід звернути більше уваги, це:

- збільшення капіталізованих витрат, особливо серед нематеріальних активів;
- значно та невиправдано вища вартість інвестицій у акціонерний капітал, ніж та, яка виникла б при застосуванні методу «власного капіталу»;
- резерв на безнадійну заборгованість або кредитні збитки скромної юридичної особи з огляду на її старіння, особливо коли надане продовження значно перевищує середнє значення, знайдене в минулому;
- значне збільшення товарних запасів, при тому ж обороті.[29]

Крім того, аналіз впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан тим ефективніший для визначення тяжкості кризового стану, чим

більше він базується на оновлених даних. Якщо опитування проводиться не ближче до кінця останнього фінансового року, доцільно підготувати повну проміжну фінансову звітність, яка забезпечує оновлений та своєчасний зворотний зв'язок.

По-друге, глибше розглядаючи переваги фактичного аналізу, краще вибрати невелику кількість індексів, якщо вони є значущими і найкраще узагальнюють найбільш симптоматичні співвідношення між власним капіталом, економічною та фінансовою динамікою. Це також з огляду на той факт, що інтерпретативна модель, щоб бути ефективно корисною, повинна бути негайно застосована.

По-третє, ці показники слід читати з історичної точки зору. Тобто необхідно не обмежуватися дослідженням останньої ситуації, а розширити кут зору, розглянувши еволюцію даних з часом, щоб знайти корисні елементи для пояснення походження та еволюції криза. У той же час, знову ж таки, з порівняльної точки зору, дані необхідно порівняти з даними сектора, щоб з'ясувати, чи глухий кут пов'язаний виключно з цільовою компанією, чи, натомість, це стосується сектора.[30]

Хоча управління має бути інтерпретовано в єдиному ключі, аналіз бюджету можна поглибити на кількох рівнях, кожен з яких надає різну інформацію відповідно до власної точки зору:

- активи;
- фінансові;
- економічні.

Хоча лише через спільне читання різноманітних динамік можна досягти глобального та узгодженого судження, для кожної області можна визначити змінні, які підлягають моніторингу з більшою увагою, і окреслити, на основі них, можливі водії втручання.

Як виглядає баланс кризового підприємства з фінансової точки зору? Хоча це нелегко узагальнити, існують деякі повторювані константи:

- скорочення обсягу бізнесу може спричинити скорочення оборотних активів; дебіторська заборгованість зменшується пропорційно обороту (за винятком наявності «проблемних» ситуацій) і те ж саме відбувається із закупівлями сировини та напівфабрикатів;
- інвестиції в необоротні активи можуть сповільнитися (якщо не зупинитися); відмова у фізіологічній ротації активів часто ризикує спричинити моральне старіння і, як наслідок, загальну втрату ефективності управління;
- грошові кошти та їх еквіваленти зменшуються, а фінансові потреби зростають, особливо для виконання короткострокових зобов'язань;
- фінансові борги мають тенденцію до збільшення, і не завжди є шлях чи можливість вибрати найбільш підходящі джерела в середньостроковій перспективі; насправді, нерідкі випадки, коли обтяжливі та короткострокові позики підписуються для зупинення тимчасових потреб, без належного відображення впливу, який вони зможуть спричинити на загальну динаміку;
- може бути складнішим дотримання термінів з постачальниками з подальшим погіршенням умов закупівлі (щодо кількості, форм оплати, необхідних гарантій);
- маржа одиничного внеску має тенденцію до зниження, і вона не дисконтується для постійного забезпечення покриття постійних витрат; однак будь-яке скорочення витрат зазвичай знаходить вихід на структурні інвестиції та персонал, тим самим ще більше підриваючи цикл управління.[31]

Швидка конкатенація подій іноді запускає спіраль, яка набирає все більшої швидкості і якою, як тільки перевищено певний поріг, важко керувати. Ретельний моніторинг фінансової ситуації, очевидно, не запобігає цьому ризику, але дозволяє координувати політику втручання відповідно до послідовної логіки та спрямовану на найкращий захист діяльності компанії. Зокрема, доцільно зупинитися більш детально:

- аналіз ліквідності;
- аналіз міцності;[32]

Зауважте, що аналіз ліквідності спрямований на те, щоб висвітлити можливість виконання короткострокових зобов'язань, представлених операційною та фінансовою заборгованістю, за рахунок використання оборотного капіталу, що складається з грошових коштів, дебіторської заборгованості та запасів.

Зокрема, слід більш детально розглянути наступні сфери:

- аналіз короткострокових залишків;
- аналіз комерційного циклу;
- аналіз фінансового циклу.

Аналіз короткострокових рівноваг

Короткострокові залишки можна переглянути за допомогою:

- маржа казначейства та відповідний індекс ліквідності;
- чистий оборотний капітал та відповідний індекс доступності.[33]

Слід пам'ятати, що маржа казначейства підкреслює здатність виконувати короткострокові зобов'язання за наявних ресурсів і оцінюється позитивно, коли вона перевищує нуль. З іншого боку, якщо він негативний, це означає, що у разі вимоги про повернення сум, належних до постачальників і кредиторів, підприємство не може виконати свої зобов'язання.

Чистий оборотний капітал (NWC) — це маржа, яка має характеристики, подібні до казначейської, але також розглядає запаси як поточні активи. Значення більше нуля вказують на здатність створювати ліквідність і, отже, виконувати взяті на себе зобов'язання; менші значення, з іншого боку, свідчать про фінансовий глухий кут.

Розглянуті прибутки слід інтерпретувати у світлі характеристик бізнесу, оскільки можуть бути випадки, коли результати також значно відрізняються від теоретичного референтного порогу.

Господарський цикл стосується динаміки, властивої стягненню дебіторської заборгованості, виплаті боргів та ротації запасів; він чітко співвідноситься з діяльністю, що здійснюється, і змінюється від бізнесу до бізнесу на основі комерційної політики, яка регулює відносини.

Взагалі кажучи, найкраща ефективність досягається, коли час збору коротший за час оплати; це дозволяє вам створити ліквідність, необхідну для виконання ваших зобов'язань, гарантуючи запас безпеки. Однак вибір лише частково залежить від волі керівництва, а знання комерційного циклу корисно для свідомого управління відносинами з різними зацікавленими сторонами та адекватного розподілу термінів.

Комерційний цикл можна розбити на три елементарні компоненти:

- дні середнього продовження, наданого клієнтам (обіг дебіторської заборгованості);
- дні середнього продовження, отримані від постачальників (обіг боргів);
- середній запас запасів (оборотність товарно-матеріальних цінностей).[34]

Хоча це важко узагальнити, криза зазвичай викликає скорочення обсягу бізнесу та ліквідності, і не обов'язково в такому порядку, що має наслідки з «ефектом доміно» на весь виробничий цикл.

На фінансовий цикл швидко впливає погіршення комерційного циклу, оскільки він є «двигуном», який запускає рух грошей: виплати найманих працівників, погашення іпотеки, сплату податків тощо. вони завжди в кінцевому підсумку залежать від здатності створити ліквідність в основному бізнесі. Обсяг ліквідності та її зміна в часі насправді є важливими сигналами для загальної тенденції управління.

Зокрема, у кризовій ситуації необхідно тримати під контролем деякі показники, які співвідносять величину поточної ліквідності (активний фінансовий цикл) та фінансової заборгованості (пасивний фінансовий цикл) з іншими величинами балансу. Точніше слід зазначити наступне:

- вплив ліквідності на інвестиції;
- висвітлення комерційного циклу;
- покриття доходів;
- покриття короткострокової фінансової кредиторської заборгованості;
- інтенсивність короткострокових фінансових боргів.[35]

Аналіз солідності по суті спрямований на дослідження умов рівноваги на різних рівнях управління. Під міцністю, у випадку компанії, що перебуває в кризі, ми маємо на увазі здатність представляти збалансовану структуру щодо характеристик конкурентного середовища та стосовно наступних аспектів:

- склад джерел;
- співвідношення між використанням та джерелами;
- співвідношення між джерелами та рентабельністю.[36]

Склад джерел спрямований на дослідження балансу між внутрішніми і зовнішніми ЗМІ; оскільки це суворо залежить від характеристик бізнесу, посилення на дані сектора є важливим. Зокрема, на підприємствах, які перебувають у кризовому стані, доцільно постійно контролювати:

- індекс фінансової автономності;
- співвідношення борг / власний капітал (D / E).[37]

Зверніть увагу, що індекс фінансової автономності визначається співвідношенням між чистими активами та загальними джерелами; він показує, яка частина інвестицій покривається власними коштами в цілому, і, отже, виражає рівень самодостатності компанії.

Хоча боргова політика значною мірою залежить від особливостей сектора, від середнього рівня необхідних інвестицій та від їх обороту, ймовірно, що рівень фінансової автономії досить обмежений.

Після певного критичного етапу кризи поширена гіпотеза, що висока заборгованість використовується не стільки для фінансування інвестицій,

скільки для погашення раніше взятого боргу, що викликає надзвичайно ризикований «петль» для самого виживання компанії.[38]

Коефіцієнт заборгованості/власного капіталу (D/E) виникає в результаті порівняння між чистим фінансовим становищем та власним капіталом і вказує, у скільки разів чисті кредити для оплати вищі за власні кошти; чим вищий результат відносин, тим вище ризик для третіх осіб.

Фінансовий леверидж, або використання боргу, є рушійною силою для компанії, щоб розширити свій бізнес і досягти певного рівня обороту. Отже, зрозуміло, що, принаймні до певного моменту, сторонні кошти є важливим ресурсом для збільшення потенціалу розвитку та забезпечення задовільного прибутку. Однак, як тільки певний поріг перевищено, цей важіль викликає збурювальний ефект.

Насправді існує фізіологічна межа, за якою зовнішнє фінансування зменшує його рушійну тягу та розмиває економічну маргінальність через витрати. Отже, підприємець повинен уважно стежити за співвідношенням, яке існує між боргом і доходами, а також між результатами діяльності та фінансовими витратами.[39]

Для цього доцільно тримати під спостереженням індекс інтенсивності кредитування, який виражає рівень заборгованості, необхідний для досягнення певного обороту. Чим вище отримане значення, тим більша потреба вдаватися до боргу для підтримки доходів від продажів. Цей індекс набуває особливої актуальності, якщо розглядати його в тимчасовій прогресії, щоб з'ясувати, чи існує пропорційність між динамікою надходжень та еволюцією боргу.

Зокрема, якщо фінансова заборгованість і чисті доходи змінюються в однаковій мірі, індекс інтенсивності кредитування залишається незмінним. Якщо ж чисті доходи зростають швидше, ніж борги, то зменшується частота фінансових витрат, а також індекс інтенсивності кредитування. Нарешті, якщо чисті доходи зростають менш швидко, ніж борги, частота фінансових витрат збільшується, як і індекс інтенсивності позик.

В умовах бізнес-кризи є деякі показники на фінансовому рівні, за якими потрібно дуже уважно стежити. Зокрема, вони стосуються таких сфер:

- непоточне оперативне управління;
- поточне оперативне управління;
- загальний фінансовий менеджмент;
- поточний фінансовий менеджмент.[40]

Управління довгостроковою діяльністю в основному актуальне для цілей балансування джерел/використань: драйверами, які підлягають моніторингу, є власний капітал (PN), необоротні зобов'язання (Pnc) та необоротні активи (Anc). У випадку, якщо PN і Pnc вищі за Anc, стан рівноваги досягається, оскільки частина короткострокового циклу управління фінансується з джерел з більш віддаленим терміном погашення.

Поточне операційне керівництво бачить основні компоненти чистого оборотного капіталу (CCпор) як драйвери, а саме запаси, торговельну дебіторську заборгованість та зобов'язання. Значення більше нуля означає здатність компанії виконувати свої зобов'язання.[41]

Загальне фінансове управління підсумовується індексом автономії, який підкреслює вагу чистих активів у порівнянні з загальними джерелами. Поріг не менше 50% свідчить про хорошу здатність покривати інвестиції власними коштами та побічно засвідчує бажання генерувати самофінансування.

Поточне фінансове управління розглядає поточний операційний грошовий потік (FCOC), кредиторську заборгованість та фінансові витрати як драйвери. Якщо FCOC забезпечує сплату процентних витрат і повернення позикового капіталу, це означає, що компанія має структуру управління, пропорційну джерелам фінансування для оплати.

Аналіз звіту про прибутки та збитки спрямований на перевірку здатності компанії отримувати достатній прибуток для покриття витрат, отримання прибутку та винагороди інвестованого капіталу за ставкою, що є

адекватною щодо таких факторів: операційний ризик; рівень заборгованості; розмір і якість капіталу; довідковий контекст; загальноекономічна тенденція; часовий горизонт.

На рівні звіту про прибутки і збитки криза зазвичай породжує (і водночас визначає) такі наслідки:

- більшого засвоєння доходів;
- скорочення доходів і доходів.[42]

У кризовій ситуації часто трапляється, що частина економічних показників має негативне значення через втрати, які можуть виникнути на загальному рівні управління або на рівні проміжних агрегатів. Оскільки індекс, що виражає результат нижче нуля, не має інтерпретаційного значення, імовірно, що не всі співвідношення можна визначити. Враховуючи вищевикладене, необхідно поглибити:

- аналіз рентабельності;
- аналіз охоплення.[43]

Аналіз прибутковості в основному спрямований на перевірку того, чи характерне управління компанією представляє умови рівноваги між економічним результатом і зробленими інвестиціями.

У цьому сенсі може бути корисним дослідити, як традиційні економічні показники мають тенденцію змінюватися в результаті кризи.

Рентабельність власного капіталу (ROE), що дорівнює відношенню між результатом за рік і акціонерним капіталом, вимірює прибуток на капітал, внесений акціонерами, і побічно відображає ризик, пов'язаний з інвестицією. У компанії, що перебуває в кризі, рентабельність капіталу зазвичай від'ємна, оскільки першою маржою, яка підривається на несприятливій економічній фазі, є операційний прибуток. Ця обставина сама по собі не обов'язково повинна трактуватися як тривожний факт, особливо якщо є перспективи повороту в короткостроковій перспективі і якщо сума збитку не є значною пропорційно розміру компанії.[41]

Рентабельність активів (ROA), що дорівнює відношенню між чистою операційною маржою (MON або Ebit, прибуток до відсоток і податків) і загальними активами, виражає здатність операційного результату отримувати винагороду за всі зроблені інвестиції. Якщо цей зв'язок позитивний, це означає, що основний бізнес працює в умовах ефективності і що джерела кризи на економічному рівні повинні бути пов'язані з фінансовими чи надзвичайними причинами. Якщо, з іншого боку, відносини негативні, основний бізнес не має належної самодостатності, і політику повороту необхідно впроваджувати швидко, спрямовану на відновлення прибутковості основного бізнесу.

Рентабельність продажів (ROS), що дорівнює відношенню між Ebit і виручкою, виражає рентабельність продажів, тобто скільки обороту поглинається оперативним управлінням і, отже, скільки залишається для покриття доходів і витрат інших сфер управління. ROS знаменує критичний вододіл. Якщо оперативне керівництво поглинуло ресурси, що перевищують дозволені рівнем оборотності, доходів може бути недостатньо для задоволення потреб інших сфер управління, що також ставить під загрозу кінцевий економічний результат.

Оборот, що дорівнює відношенню між доходами та чистим операційним капіталом (COIN), підкреслює здатність максимально використовувати зроблені інвестиції та надає показник, який необхідно порівняти з показником прямих конкурентів. У кризових компаніях ці відносини можуть бути зумовлені двома обставинами. З одного боку, інвестиції мають тенденцію до зменшення через скорочення ліквідності та утруднення доступу до кредитного ринку; з іншого боку, структура компанії має тенденцію втрачати ефективність у синергетичному та вигідному використанні ресурсів.[41]

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В ході дослідження було здійснено узагальнення теоретичних та практичних аспектів обліку і аналізу дебіторської заборгованості, основні положення яких можна сформулювати наступним чином:

1. Вивчення економічної природи розрахунків з дебіторами дозволило узагальнити висновки щодо суттєвої поліаспектності наукових підходів до визначення суті досліджуваної категорії. Пошук сутності досліджуваного об'єкта з категоріальної та понятійної точки зору дає можливість сформулювати передумови щодо коректного визнання і відображення дебіторами та розрахунків з ними в процесі обліку, а також методи моніторингу договірних прав і обов'язків.

2. Система обліку і аналізу розрахунків з дебіторами має надзвичайне значення для суб'єктів підприємництва в усіх галузях економіки і різних форм власності. Правильна побудова даної системи та її ефективність впливають відповідним чином на ряд показників, зокрема фінансову стабільність суб'єкта підприємництва, базу оподаткування, виконання планів доходів і витрат тощо. Логічним наслідком цього впливу являється виконання стратегічних цілей розвитку суб'єкта господарювання в ринкових умовах економіки, а також забезпечення конкурентоспроможності та прибутковості. Платоспроможність суб'єкта господарювання, його ліквідність, а також фінансову стабільність визначають певні фінансові показники.

3. Нормативні акти передбачають формування повної, оперативної, правдивої та неупередженої бухгалтерської та економічної інформації для зацікавлених користувачів, зокрема працівників підприємства, інвесторів, контрагентів, дебіторів, кредиторів, держави - щодо заборгованості дебіторів. Тому система, що регулює обліковий процес та контрольні процедури відносно розрахунків та дебіторів має бути адекватною розвитку економічних відносин в країні і надавати надійну фінансову

інформацію різним групам користувачів.

4. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві покладено на бухгалтерію, до складу якої згідно штатного розкладу входить три працівника. На підприємстві використовується комп'ютерна форма обліку, з елементами журнально – ордерної форми обліку. Облік розрахунків з покупцями і замовниками ведеться в автоматизованому режимі «1С: Бухгалтерія». В [] затверджено наказ про облікову політику та графік документообігу. В роботі було визначено нормативну чисельність працівників бухгалтерії – 3 особи, тобто підприємство раціонально організовує облікову службу відповідно до потреб своєї діяльності.

5. З метою підвищення рівня інформаційного забезпечення платежів клієнтів суб'єкта господарювання пропонуємо внести відповідні корективи в конфігурацію комп'ютерної системи 1С: Бухгалтерія в частині формування розробленого аркуша - розшифровки до розрахунків, інформації про контроль надходжень. інформація від покупців та замовників, інформації про термін обмеження заборгованості дебіторів. Підготовка запропонованих документів дозволить оперативно контролювати стан розрахунків, своєчасно вжити необхідні заходи щодо виконання зобов'язань кожного дебітора щодо оплати відвантаженої продукції, виконаних робіт чи наданих послуг, контролювати процес стягнення простроченої заборгованості дебіторів.

6. Організована система внутрішнього контролю щодо своєчасності, повноти та законної обґрунтованості розрахунків з боржниками є запорукою успішного розвитку, стабільності і стійкості суб'єктів підприємництва у сучасних умовах бізнесу. Дипломна робота містить розроблену послідовність контролю за розрахунками з боржниками, зокрема визначено етапність процедур контролю, що дозволить своєчасність і швидкість визначення напрямків вирішення проблемних питань та запобігання їх виникненню в майбутньому. Представлено схему

контролю за розрахунками з боржниками у суб'єкта господарювання в розрізі відповідних видів боргу.

7. Коли період оборотності дебіторської заборгованості більше періоду оборотності кредиторської, то ми отримуємо повільніше, ніж нам треба віддавати. Проте не дивлячись на збільшення виручки від реалізації у 2021 році порівняно з попереднім дебіторська заборгованість скоротилася. Це свідчить про не застосування кредитної політики на підприємстві.

8. Враховуючи проведений аналіз варто сказати, що намагання підприємства скоротити дебіторську заборгованість проводячи політику з дебіторами надала результатів у 2021 році. Але так як сума кредиторської заборгованості поки не існує, то ми можемо зробити висновок що фінансовий стан підприємства на хорошому рівні.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A tanulmány során a követelések elszámolásának és elemzésének elméleti és gyakorlati szempontjait általánosítva a következő főbb momentumok fogalmazhatók meg:

1. Az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolások gazdasági jellegének vizsgálata lehetővé tette a vizsgált kategória lényegének meghatározásának jelentős, sokrétű, tudományos megközelítésére vonatkozó következtetések összegzését. A kutatási tárgy lényegének kategorikus és lényegi felkutatása lehetővé teszi az hitelezők és a velük való elszámolások számviteli folyamatban történő helyes elismerésének és tükrözésének előfeltételeinek megfogalmazását, valamint a szerződéses jogokat, ill. kötelezettségeket.

2. Az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolások felszámolásának és elemzésének rendszere kiemelt jelentőségű a vállalkozások számára a gazdaság minden ágazatában és a különböző tulajdonformákban is. Ennek a rendszernek a helyes felépítése és hatékonysága ennek megfelelően számos mutatóra hatással van, beleértve a gazdálkodó szervezet pénzügyi stabilitását, az adóalapot, a bevételi és kiadási tervek végrehajtását stb. Ennek a hatásnak a logikus következménye a gazdálkodó egység piacgazdasági fejlődésének stratégiai céljainak teljesítése, valamint a versenyképesség és a jövedelmezőség biztosítása. Egy szervezet fizetőképességét, likviditását és pénzügyi stabilitását bizonyos pénzügyi mutatók határozzák meg.

3. A szabályzat előírja a teljes, működőképes, valós és elfogulatlan számviteli és gazdasági információk kialakítását az érdeklődő felhasználók számára, beleértve a munkavállalókat, befektetőket, vállalkozókat, hitelezőket, az államot - az adósokról. Ezért az elszámolások és a hitelezők számviteli folyamatát és ellenőrzési eljárásait szabályozó rendszernek megfelelőnek kell lennie az ország gazdasági kapcsolatainak alakulásához, és megbízható pénzügyi információkat kell nyújtania a különböző felhasználói csoportok számára.

4. A vállalkozásnál a könyvelést a számviteli osztályra bízák, amely három

alkalmazottat foglal magában. A társaság számítógépes számviteli formát alkalmaz, napló elemekkel - számviteli megrendelőlap. Az ügyfeleknek és ügyfeleknek történő kifizetések elszámolása automatizált „1C: Számvitel” segítségével történik. A számviteli politikáról és a bizonylatkezelési ütemtervről szóló rendeletet a [REDACTED] hagyta jóvá. A munkában meghatározásra került a normatív számviteli létszám - 3 fő, azaz a társaság a tevékenysége igényeinek megfelelően racionálisan szervezi meg a könyvelési szolgáltatást.

5. A gazdálkodó egység ügyfelei fizetési információk támogatásának növelése érdekében javasoljuk az 1C számítógépes rendszer konfigurációjának megfelelő módosítását: Számvitel a kidolgozott lap kialakítása szempontjából - számítások átiratai, bevételi információk ellenőrzés, vevők és ügyfelek tájékoztatása, az adósok tartozási korlátozásának futamidejére vonatkozó információk.

6. A gazdálkodó egységek sikeres fejlődésének, stabilitásának és fenntarthatóságának záloga a modern üzleti feltételek mellett az hitelezőkkel történő elszámolások időszerűsége, teljessége és jogérvényessége felett szervezett belső ellenőrzési rendszer. A szakdolgozat tartalmazza az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolások ellenőrzésének kidolgozott sorrendjét, különös tekintettel az ellenőrzési eljárások szakaszainak meghatározására, amelyek lehetővé teszik a problémák megoldási irányainak időszerűségét és gyorsaságát, valamint azok jövőbeni előfordulásának megelőzését. Bemutatjuk a gazdálkodó szervezetnél az hitelezőkkel kapcsolatos elszámolások ellenőrzésének sémáját az adott adósságtípusok összefüggésében.

7. Ha a követelések forgási ideje hosszabb, mint a vállalkozás hiteleinek forgási ideje, akkor lassabban kapunk, mint amennyit adnunk kell. A 2021-es árbevétel növekedése ellenére az előző évhez képest a követelések csökkentek. Ez azt jelzi, hogy a vállalkozásban nem alkalmazzák a hitelpolitikát.

8. Az elemzés ismeretében meg kell jegyezni, hogy a társaság azon törekvése, hogy a követeléseket a hitelezőkkel kapcsolatos politikával csökkentse,

2021-ben meghozta az eredményét. Mivel azonban még nem áll rendelkezésre a tartozás összege, megállapíthatjuk, hogy a társaság pénzügyi helyzete jó szinten van.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білик М.Д. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] К. : КНЕУ, 2007. 592 с.
2. Бондарчук Н.В. Теоретико-методичні основи бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Випуск 16. Частина 1. С.135-138. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_16/1/35.pdf
3. Бурова Т. А. Проблеми та перспективи розвитку системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємствах. *Науковий вісник НУ ім. В.О.Сухомлинського*. 2014.
4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник. Житомир : Рута, 2001. 224 с.
5. Велікова К.І. Організація обліку та класифікація дебіторської заборгованості за розрахунками з покупцями і замовниками. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України: Матеріали восьмої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції від 20-23 травня 2014 р. м. Одеса*. С.15-16.
6. Ганусич В.О. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Економіка. 2016. Вип. 1(1). С. 441-445.
7. Ждан В.І. Теорія бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] К. : Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
8. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
9. Зінченко О.В. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості для потреб облікової системи підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. Випуск 25.
10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій від 08.02.2014 р. № 48 [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.rada.gov.ua>.

11. Кашченко О. Облік та контроль дебіторської заборгованості як складової системи грошових розрахунків підприємства. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка*. 2011. №130. С.54-56.

12. Колисник О. Теоретические и практические аспекты учета и анализа дебиторской задолженности в сфере информации и телекоммуникаций. *Современная экономика*. 2019. №15. С.108-113. [Електронний ресурс] URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V15\(2019\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V15(2019)-15).

13. Кравченко М. Документальне оформлення розрахунків з дебіторами. *Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 29-30 жовтня 2020 р. : В 2 т.

14. Кравченко М. Контрольні заходи щодо розрахунків з дебіторами на підприємстві. *Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 14-15 травня 2020 р.* Дніпро : ННІЕ, 2020. С.38-40.

15. Кравченко М. Організаційно-методичні аспекти контролю розрахунків з дебіторами: стан та напрямки удосконалення. *Облікова, фінансова та управлінська діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки: колективна монографія* / за заг. ред. І.П. Приходька Дніпро: Пороги, 2020. С.89-99.

16. Кравченко М. Характеристика організації роботи бухгалтерської служби досліджуваного підприємства. *Молоді науковці-аграрники: традиційні й нові аспекти досліджень* : тези доповідей науково-практичної конференції молодих вчених і студентів 25.02- 28.02.2020 р. : В 2 т. Том 1. Дніпро : Друкарня «Стандарт» (ПП Бойко В.В.), 2020. -С.4-6.

17. Малахов В.А. Положення облікової політики підприємств за національними та міжнародними стандартами щодо дебіторської заборгованості. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Випуск 6 (17).

18. Меліхова Т.О. Сучасні проблеми обліку дебіторської заборгованості. *Соціально-економічний розвиток* / Матеріали XXXII Міжнародної науковопрактичної конференції, Чернівці, 18—19 січня 2016 р. Т. 2. К.: Науково-видавничий центр "Лабораторія думки", 2016. С. 22—23.

19. Методологічні підходи до вирішення проблем організації обліку та внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами / Ж. В. Кудрицька, О. В. Апарова // *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка*. 2011. Вип. 9. С. 106-113. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_ekon_2011_9_14

20. Міжнародні стандарти фінансової звітності. [Електронний ресурс]. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_010

21. Москалюк Г.О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»* 2012. - №721. С. 173 – 178.

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Міністерством фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. URL : <http://www.rada.gov.ua>.

24. Неживенко А.П. Методика обліку дебіторської заборгованості і основні напрямки її вдосконалення [Електронний ресурс]. URL:http://www.vmurol.com.ua/upload/publikatsii/nauka/pdf_2014/Method_obliku_deb_zaborgovan.pdf

25. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія /Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. Х. : ХДУХТ, 2016. 285 с
26. Олійник С. О. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Науковий огляд*. 2018. № 5(48). [Електронний ресурс]. URL: <http://oaji.net/articles/2017/797-1532519637.pdf>
27. П'ятигорець Г. С. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту»*. 2017. Вип. 13. С.40-46.
28. Пінчук Т. А Організаційно-методичні проблеми обліку дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. *Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка"*. 2014. - № 10. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3453>.
29. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.03.1999 р. № 291. [Електронний ресурс] URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG4185.html
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» : Наказ Мінфіну України від 09.08.13 р. № 290 [Електронний ресурс]. – URL : [http //www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : Наказ Мінфіну України від 18.11.04 р. № 790 [Електронний ресурс]. – URL : [http //www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
32. Положення про ведення касових операцій в національній валюті Н Наказ Міністерства юстиції України від 15.12.2004 р. № 637 [Електронний ресурс]. URL : [http //www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
33. Присяжнюк І. В. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості та шляхи його вдосконалення з врахуванням діяльності суб'єкта господарювання. *Студентський вісник НУВГП* : зб. наук. праць. -

Рівне : НУВГП, 2014. Вип. 1(1). С. 205- 208.

34. Соловей Н.В. Проблеми обліку дебіторської заборгованості. *Ефективна економіка*. 2016. - № 17

35. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством. Навч. посібник. 3 вид. К.: КНЕУ, 2000. 372 с.

36. Терещенко В. С. Облік дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи вирішення./В. С. Терещенко, Г. К. Сударікова. [Електронний ресурс].URL: <http://www.rusnauka.com>.

37. Циба Т.О. Проблемні аспекти обліку дебіторської заборгованості на підприємстві. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Випуск 14. С.588-591. URL:<http://global-national.in.ua/archive/14-2016/119.pdf>

38. Чорнобривець М.М. Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення. *Європейські перспективи*. 2013.

39. Шадурська Л. І. Організація контролю дебіторської заборгованості господарюючого суб'єкта [Електронний ресурс] / Л. І. Шадурська Офіц. сайт НБУ ім. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua. 74.Шестерікова В. В. Обліковий аспект розрахунків з покупцями та замовниками в аграрних підприємствах. *Економічні науки*. Сер. : Облік і фінанси. 2013. С 45-56.

40. Шматковська Т.О. Деякі аспекти проблематики управління оборотними активами на підприємстві. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Науки: економіка, політологія, історія*. 2016. № 3 (235). С. 187–196.

41. Шматковська Т.О. До питання трактування економічної сутності оборотного капіталу в аспекті особливостей функціонування торговельних підприємств. *Економічний вісник Донбасу (Economic Herald of the Donbas)*. – 2012. № 3(29). С. 119–122.

42. Шматковська Т.О. Раціоналізація організації облікового процесу операцій з основними засобами в аспекті підвищення ефективності використання цих активів на підприємстві. *Науковий вісник*

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Економічні науки». 2013. № 5(254). С. 124–129 [Електронний ресурс]. URL : <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/3062>.

43. Шматковська Т.О. Розрахунки з покупцями і замовниками як фінансовий актив підприємства : економічна сутність, визначення та підходи до класифікації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 8. С. 111–117.

ДОДАТКИ

Список додатків

№ п/п	Назва
Додаток А	Виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців
Додаток Б	Обороти рахунку 361 за 2021 р.
Додаток В	Обороти рахунку 631 за 2021 р.
Додаток Д	Оборотно-сальдова відомість за 2021 р (3)
Додаток Е	Розрахункова відомість за ТРАВЕНЬ місяць 2021 року
Додаток Ж	Податкова декларація платника єдиного податку третьої групи(юридичні особи)
Додаток З	Схема заходів для проведення інвентаризацій розрахунків з дебіторами

Виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

Серія ААВ № 224575

ВИПИСКА

З ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ
ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ

Ідентифікаційний код юридичної особи:

Місцезаходження юридичної особи:

Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців:
22.08.2012 №

Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право очисити юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи або фізичної особи - підприємця

Наявність даних про перебування юридичної особи в процесі припинення підприємницької діяльності:
відомості відсутні

Наявність даних про порушення провадження у справі про банкрутство щодо юридичної особи:
відомості відсутні

Дата видачі виписки:
22.08.2012

Державний реєстратор

Додаток Б

Обороти рахунку 361 за 2021 р.

Рахунок	Початков е сальдо Дт	Початков е сальдо Кт	Оборо т Дт	70	703	Оборо т Кт	31	311	Кінцев е сальдо Дт	Кінцев е сальдо Кт
Контрагент и Договори										
	447,71		681 665,48	681 665,48	681 665,48	682 495,42	682 495,42	682 495,42		382,23
			20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58		
			20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58	20 128,58		
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
	447,71		193 287,81	193 287,81	193 287,81	194 117,75	194 117,75	194 117,75		382,23
	447,71		193 287,81	193 287,81	193 287,81	194 117,75	194 117,75	194 117,75		382,23
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00		
			10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
			10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		
			38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50		
			38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50	38 616,50		
			7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00		
			7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00		
			52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29		
			52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29	52 303,29		
			1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
			1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
			115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68		
			115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68	115 467,68		
			200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
			200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
			6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00		
			6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00	6 750,00		
			11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00		
			11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00	11 250,00		
			22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58		
			22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58	22 547,58		
			3 000,00	3	3	3 000,00	3	3		

				000,00	000,00		000,00	000,00		
		3 000,00		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
		3 000,00		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
		3 000,00		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		
		13 100,00		13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00		
		13 100,00		13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00	13 100,00		
		59 914,04		59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04		
		59 914,04		59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04	59 914,04		
		86 400,00		86 400,00	86 400,00	86 400,00	86 400,00	86 400,00		
		86 400,00		86 400,00	86 400,00	86 400,00	86 400,00	86 400,00		
		35 000,00		35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00		
		35 000,00		35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00		
Разом	447,71	681 665,48		681 665,48	681 665,48	682 495,42	682 495,42	682 495,42		382,23

Додаток В

Обороти рахунку 631 за 2021 р.

Рахунок	Конт раген ти	Дого вори	Кінцеве сальдо Кт	Кінцеве сальдо Дт	949	94	92	209	203	20	1531	153	15	Оборот Кт	3721	372	37	311	31	Оборот Дт	Початкове сальдо	Початкове сальдо
631					1 10 0, 00	1 10 0, 00	25 6 26 8, 57	3 23 7, 48	15 23 5, 27	18 47 2, 75	61 73 4, 54	61 73 4, 54	61 73 4, 54	33 7 57 5, 86	10 6 35 9, 37	10 6 35 9, 37	10 6 35 9, 37	23 1 21 6, 49	23 1 21 6, 49	33 7 57 5, 86		
							619 ,00							619 ,00	619 ,00	619 ,00	619 ,00			619 ,00		
							619 ,00							619 ,00	619 ,00	619 ,00	619 ,00			619 ,00		
							450 ,00							450 ,00				450 ,00	450 ,00	450 ,00		
							450 ,00							450 ,00				450 ,00	450 ,00	450 ,00		
							720 ,00							720 ,00				720 ,00	720 ,00	720 ,00		
							720 ,00							720 ,00				720 ,00	720 ,00	720 ,00		
							222 500 ,00							222 500 ,00				222 500 ,00	222 500 ,00	222 500 ,00		
							222 500 ,00							222 500 ,00				222 500 ,00	222 500 ,00	222 500 ,00		
							15, 50			15, 50				15, 50	15, 50	15, 50	15, 50					
							15, 50			15, 50				15, 50	15, 50	15, 50	15, 50					
							4 607 ,69							4 607 ,69				4 607 ,69	4 607 ,69	4 607 ,69		
							4 607 ,69							4 607 ,69				4 607 ,69	4 607 ,69	4 607 ,69		
							69 000 ,00				50 000 ,00	50 000 ,00	50 000 ,00	69 000 ,00	69 000 ,00	69 000 ,00	69 000 ,00					
							69 000 ,00				50 000 ,00	50 000 ,00	50 000 ,00	69 000 ,00	69 000 ,00	69 000 ,00	69 000 ,00					
							1			1				1	1	1	1					

		574 ,78			574 ,78	574 ,78	574 ,78	574 ,78				574 ,78		574 ,78					
		1 574 ,78			1 574 ,78	1 574 ,78	1 574 ,78	1 574 ,78				1 574 ,78		1 574 ,78					
		2 388 ,74			2 388 ,74	2 388 ,74	2 388 ,74	2 388 ,74	2 334 ,54	2 334 ,54	2 334 ,54	54, 20		54, 20					
		2 388 ,74			2 388 ,74	2 388 ,74	2 388 ,74	2 388 ,74	2 334 ,54	2 334 ,54	2 334 ,54	54, 20		54, 20					
		362 ,88			362 ,88	362 ,88	362 ,88	362 ,88							362 ,88				
		362 ,88			362 ,88	362 ,88	362 ,88	362 ,88							362 ,88				
		11 427 ,91			11 427 ,91	11 427 ,91	11 427 ,91	11 427 ,91				11 427 ,91	11 427 ,91						
		11 427 ,91			11 427 ,91	11 427 ,91	11 427 ,91	11 427 ,91				11 427 ,91	11 427 ,91						
		9 960 ,00			9 960 ,00	9 960 ,00	9 960 ,00	9 960 ,00	9 400 ,00	9 400 ,00	9 400 ,00	560 ,00		560 ,00					
		9 960 ,00			9 960 ,00	9 960 ,00	9 960 ,00	9 960 ,00	9 400 ,00	9 400 ,00	9 400 ,00	560 ,00		560 ,00					
		854 ,00			854 ,00	854 ,00	854 ,00	854 ,00				854 ,00		854 ,00					
		854 ,00			854 ,00	854 ,00	854 ,00	854 ,00				854 ,00		854 ,00					
		179 ,00			179 ,00	179 ,00	179 ,00	179 ,00				179 ,00		179 ,00					
		179 ,00			179 ,00	179 ,00	179 ,00	179 ,00				179 ,00		179 ,00					
		1 353 ,60			1 353 ,60	1 353 ,60	1 353 ,60	1 353 ,60				1 353 ,60	1 353 ,60						
		1 353 ,60			1 353 ,60	1 353 ,60	1 353 ,60	1 353 ,60				1 353 ,60	1 353 ,60						
		609 ,80	609 ,80	609 ,80				609 ,80				609 ,80	609 ,80						
		609 ,80	609 ,80	609 ,80				609 ,80				609 ,80	609 ,80						
		120	120	120				120							120				

			,00	,00	,00				,00							,00				
			120 ,00	120 ,00	120 ,00				120 ,00							120 ,00				
			480 ,00				480 ,00	480 ,00	480 ,00							480 ,00				
			480 ,00			480 ,00	480 ,00	480 ,00	480 ,00							480 ,00				
			6 000 ,00			480 ,00	6 000 ,00	6 000 ,00	6 000 ,00							6 000 ,00				
			6 000 ,00			6 000 ,00	6 000 ,00	6 000 ,00	6 000 ,00							6 000 ,00				
			1 843 ,96			6 000 ,00	1 843 ,96	1 843 ,96	1 843 ,96				1 843 ,96	1 843 ,96						
			1 843 ,96			1 843 ,96	1 843 ,96	1 843 ,96	1 843 ,96				1 843 ,96	1 843 ,96						
			600 ,00	300 ,00	300 ,00	1 843 ,96	300 ,00	300 ,00	600 ,00								600 ,00	600 ,00		
			600 ,00	300 ,00	300 ,00	300 ,00	300 ,00	300 ,00	600 ,00								600 ,00	600 ,00		
			439 ,00	439 ,00	439 ,00	300 ,00			439 ,00							439 ,00				
			439 ,00	439 ,00	439 ,00				439 ,00							439 ,00				
			1 470 ,00	1 470 ,00	1 470 ,00				1 470 ,00							970 ,00	500 ,00	500 ,00		
			1 470 ,00	1 470 ,00	1 470 ,00				1 470 ,00							970 ,00	500 ,00	500 ,00		
Разо м			33 7 57 5,8 6	23 1 21 6, 49	23 1 21 6, 49	10 6 35 9, 37	10 6 35 9, 37	10 6 35 9, 37	33 7 57 5, 86	61 73 4, 54	61 73 4, 54	61 73 4, 54	18 47 2, 75	15 23 5, 27	3 23 7, 48	25 6 26 8, 57	1 10 0, 00	1 10 0, 00		

Додаток Д

Оборотно-сальдова відомість за 2021 р.

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	359 615,66			28 900,00	330 715,66	
104	56 100,00			28 900,00	27 200,00	
105	303 515,66				303 515,66	
11	9 582,85		61 734,54	3 632,85	67 684,54	
112	9 582,85		61 734,54	3 632,85	67 684,54	
1121	9 582,85		61 734,54	3 632,85	67 684,54	
13		90 048,49	32 532,85	140 075,11		197 590,75
131		80 465,64	28 900,00	78 340,57		129 906,21
132		9 582,85	3 632,85	61 734,54		67 684,54
1321		9 582,85	3 632,85	61 734,54		67 684,54
15			61 734,54	61 734,54		
153			61 734,54	61 734,54		
1531			61 734,54	61 734,54		
20			18 472,75	18 472,75		
203			15 235,27	15 235,27		
209			3 237,48	3 237,48		
30			44 070,00	44 070,00		
301			44 070,00	44 070,00		
31	1 276,17		1 197 008,55	1 197 904,38	380,34	
311	1 276,17		1 197 008,55	1 197 904,38	380,34	
36	447,71		681 665,48	682 495,42		382,23
361	447,71		681 665,48	682 495,42		382,23
37	53 070,00		189 770,27	233 840,27	9 000,00	
372			189 770,27	189 770,27		
3721			189 770,27	189 770,27		
377	53 070,00			44 070,00	9 000,00	
3771	53 070,00			44 070,00	9 000,00	
40		12 000,00				12 000,00
44		321 943,90	230 000,00	105 863,66		197 807,56
441		321 943,90	230 000,00	105 863,66		197 807,56
63			337 575,86	337 575,86		
631			337 575,86	337 575,86		
64			63 153,67	63 153,67		
641			59 273,17	59 273,17		
6411			27 576,00	27 576,00		
6414			31 697,17	31 697,17		
642			3 880,50	3 880,50		
65			10 494,00	10 494,00		
651			10 494,00	10 494,00		
66			50 170,00	50 170,00		
661			47 700,00	47 700,00		
663			2 470,00	2 470,00		
67			211 000,00	211 000,00		
671			211 000,00	211 000,00		
70			681 665,48	681 665,48		
703			681 665,48	681 665,48		
73			241,13	241,13		
732			241,13	241,13		
79			700 906,61	700 906,61		
791			700 665,48	700 665,48		
792			241,13	241,13		
92			559 775,78	559 775,78		
94			3 740,00	3 740,00		
948			170,00	170,00		
949			3 570,00	3 570,00		
98			31 527,17	31 527,17		
981			31 527,17	31 527,17		
Разом	423 992,39		5 167 238,68	5 167 238,68	407 780,54	407 780,54

ДОДАТОК Е

Розрахункова відомість за ТРАВЕНЬ місяць 2021 року

№ п/п	ПІБ		Норма робочого часу на місяць	Оклад по нормі	Відпрацьовано годи	Заборг. за підп. на поч.	Нараховано зарплати				Всього нарах	Утримання		Всього утримань	Виплата в поточному місяці	Заборогованість за підп. на кінець	ПІБ	Нарахування 22,0%
							Оклад	Індексація	З/пл. за час відр.	Відпускні		Військ овий збір, 1,5%	ПД ФО 18 %, 641 1					
1		Директор	44	130 00	44	0, 00	13000,00				13000, 00	195,00	234 0,00	25 35 , 0 0	1 0 4 6 0	9 4 1 8, 5 0		2 8 6 0 0
Всього						0, 00	13000,00	0,00	0,00	0,00	13000, 00	195,00	234 0,00	25 35 , 0 0	1 0 4 6 0	9 4 1 8, 5 0		2 8 6 0 0

Ю103507

Відомість про одержання
(штамп контролюючого органу, дата, ідентифікаційний номер)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

19 червня 2015 року № 578

(зі змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів
України від 17 березня 2017 року № 369)

Податкова декларація платника єдиного податку третьої групи (юридичні особи)										порядковий № за рік*	
										4	
I. Загальні відомості											
Тип податкової декларації											
1	X	звітна		звітна нова		уточнююча		довідково**			
2	Податковий (звітний) період:										
	I квартал		півріччя		три квартали		рік	X	місяць**		2018 року
3	Податковий (звітний) період, що уточнюється (зазначається у разі заповнення розділу IV декларації - визначення податкових зобов'язань у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок):										
	I квартал		півріччя		три квартали		рік				року
4	Платник податку:										
повне найменування згідно з реєстраційними документами:											
код за ЄДРПОУ											
код виду економічної діяльності (КВЕД)											
код організаційно-правової форми господарювання											
податкова адреса (місцезнаходження) платника:											
УКРАЇНА,											
поштовий індекс											
міжміський код											
електронна адреса***:											
телефон											
факс***											
5	Найменування контролюючого органу, до якого подається податкова декларація:										
ВІНОГРАДІВСЬКА ОДПІ ГУ ДФС У ЗАК.ОБЛ.(БЕРЕГІВСЬКИЙ Р-Н)											

* Зазначається номер (послідовно зростаючим чином від кількості поданих відповідних декларацій будь-якого типу за рік).

** Подається з метою отримання довідки про доходи за інший, ніж квартальний, податковий (звітний) період відповідно до пункту 296.8 статті 296 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України.

*** За бажанням платника податку.

II. Дохід, що підлягає оподаткуванню

Показники	Код рядка	Сума доходу, що оподатковується за ставкою, грн. коп.	
		3 %	5 %
1	2	3	4
Сума доходу за податковий (звітний) період	1	-	682736.55
Сума доходу, що перевищує граничний обсяг доходу, визначений підпунктом 3 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України	2	-	-
Сума доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж грошовий, відповідно до пункту 291.6 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України	3	-	-
Сума доходу, отриманого від провадження видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування	4	-	-
Загальна сума доходу за податковий (звітний) період (p.1 + p.2 + p.3 + p.4)	5	-	682736.55

III. Розрахунок податкових зобов'язань з єдиного податку

Показники	Код рядка	Сума єдиного податку, що розраховується за ставкою (C ¹), грн. коп.	
		3 %	5 %
1	2	3	4
Сума єдиного податку (p.1 x C ¹)	6	-	34136.83
Сума єдиного податку, що обчислюється в подвійному розмірі ставки ((p.2 + p.3 + p.4) x C ¹ x 2)	7	-	-
Загальна сума єдиного податку за податковий (звітний) період (p.6 + p.7)	8	-	34136.83
Сума єдиного податку за минулий податковий (звітний) період	9	-	23011.3
Сума єдиного податку до сплати за податковий (звітний) квартал (p.8 - p.9)	10	-	11125.53

¹ C - відсоткова ставка єдиного податку, яка застосовується платником залежно від сплати ПДВ на загальних підставах або включення ПДВ до складу єдиного податку.

IV. Визначення податкових зобов'язань у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок

Показники	Код рядка	Сума, грн. коп.
1	2	3
Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється (р.10 декларації, що уточнюється) ¹	11	-
Уточнена сума податкових зобов'язань за податковий (звітний) період, у якому виявлена помилка	12	-
Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р.12 - р.11, якщо р.12 > р.11)	13	-
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р.11 - р.12, якщо р.11 > р.12 (зазначається тільки позитивне значення))	14	-
Сума штрафу в розмірі 3 % суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту "а" пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р.13 x 3%))	15	-
Сума штрафу в розмірі 5 % суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту "б" пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р.13 x 5%))	16	-
Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.3 пункту 129.1 та абзацу другого пункту 129.4 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)	17	-

¹ Рядок 9 податкової декларації згідно з наказом Міністерства фінансів України від 21 грудня 2011 року № 1688 "Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2011 року за № 1533/20271, або рядок 9, або 24, або 36 (відображається в разі переходу протягом року на іншу групу платника єдиного податку) податкової декларації згідно з наказом Міністерства фінансів України від 21 грудня 2011 року № 1688 "Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2011 року за № 1533/20271 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 07 листопада 2012 року № 1159).

Доповнення до податкової декларації (заповнюється і додається відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Податкового кодексу України) на:		-	арк.
№ з/п	Зміст доповнення		
1	*		

Інформація, наведена в податковій декларації та додатках, є достовірною.

22.12.2018 р.
(дата заповнення декларації (дд. мм. рррр))

Керівник платника податку або уповноважена особа

_____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)
(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта*)

М.П. (за наявності)

Головний бухгалтер,
або особа, яка відповідає за ведення бухгалтерського обліку

_____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)
(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта*)

* Серія та номер паспорта представляються фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті.

** За наявності.

Ця частина заповнюється посадовою особою контролюючого органу

☐	Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	"__" ____ 20__ року
(посадова особа контролюючого органу (підпис, ініціали та прізвище))		
За результатами камеральної перевірки		
☐	Порушень (помилки) не виявлено	☐ Складено акт від "__" ____ 20__ року № ____
(посадова особа контролюючого органу (підпис, ініціали та прізвище))		

Схема заходів для проведення інвентаризацій розрахунків з
дебіторами

Інвентаризація розрахунків з дебіторами
М е т а – підтвердження достовірності дебіторської заборгованості, відображеної в обліку підприємства
<i>Е т а п и п р о в е д е н н я</i>
Етап 1. Встановлення осіб, відповідальних за проведення інвентаризації
Етап 2. Узгодження сум заборгованостей, тобто передача всім дебіторам виписок про їх заборгованість (актів звірки розрахунків) та на протязі 10 днів отримання від них підтвердження заборгованості чи її заперечення
Етап 3. Відображення на рахунках обліку узгодженої з дебіторами заборгованості з урахуванням встановлених відхилень на першому етапі. При цьому обов'язковим є встановлення відповідності: - строків погашення заборгованості та рахунків обліку, на яких вона відображена; - сутності заборгованості (грошова чи товарна, класифікована за видами діяльності) та рахунків обліку, на яких вона відображена
Етап 4. Оцінка та аналіз якості дебіторської заборгованості. При цьому треба виокремити нормальну, сумнівну та безнадійну заборгованість, які повинні бути відповідно відображені в обліку (під сумнівну заборгованість створити резерв сумнівних боргів; безнадійні борги списати с балансу)
Етап 5. Документальне оформлення результатів інвентаризації – складання Акту інвентаризації розрахунків з покупцями та іншими дебіторами та довідки до нього
Етап 6. Прийняття відповідних заходів щодо уникнення у майбутньому відхилень від нормального стану дебіторської заборгованості та достовірного її відображення в обліку та звітності

АНОТАЦІЯ

Талпа Е.В. Бухгалтерський облік та аналіз дебіторської заборгованості в умовах глобалізації економіки. *Дипломна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»*. Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Берегове, 2022.

Дана кваліфікаційна робота містить: сторінок – 101, розділів – 3, рисунків – 5, 20 таблиць, 6 формул, 43 використаних джерел, 7 додатків.

Ключові слова: облік, аналіз, управління, дебітор, дебіторська заборгованість, резерв сумнівних боргів.

Дипломна робота присвячена вивченню теоретичних аспектів та методичних підходів до обліку дебіторської заборгованості в системі управління, а також здійснення їх аналізу.

Мета та завдання дипломної роботи полягає у теоретичному та практичному обґрунтуванні методики обліку та аналізу дебіторської заборгованості в умовах глобалізації економіки.

Об'єктом дослідження виступають операції з дебіторською заборгованістю

Предметом дослідження є теоретичні та практичні підходи облікового відображення дебіторської заборгованості та їх аналіз.

В кваліфікаційній роботі розкрито економічний зміст дебіторської заборгованості; здійснено огляд нормативно-правового забезпечення обліку дебіторської заборгованості; окреслено місце та роль аналізу дебіторської заборгованості в ринкових умовах господарювання; охарактеризовано методику бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості; обґрунтовано напрями удосконалення облікового відображення дебіторської заборгованості; здійснено аналіз дебіторської заборгованості.

За результатами досліджень сформовані пропозиції щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення дебіторської заборгованості, що сприятиме ефективному розвитку управління бізнесом в цілому. Рекомендації та пропозиції, викладені в кваліфікаційній роботі, спрямовані на використання в практичній діяльності суб'єктів господарської діяльності, аналітиками, аудиторами та науковцями, які вивчають дану проблематику.

ANNOTÁCIÓ

Talpa Erik. Követelések elszámolása és elemzése a gazdasági globalizáció kontextusában. *Szakdolgozat a felsőoktatás első (alapképzési) szintjéhez a 071 „Számvitel és adózás” szakon.* II. Rákóczi Ferenc Károátaljai Magyar Főiskola. Beregszász, 2022.

A szakdolgozat a következőket tartalmazza: oldal - 101, fejezet - 3, ábra - 5, 20 táblázat, 6 képlet, 43 felhasznált forrás, 7 melléklet.

Kulcsszavak: számvitel, elemzés, menedzsment, adós, követelések, kétes hiteltartalék.

A szakdolgozat a követelések irányítási rendszerben történő elszámolásának elméleti szempontjainak és módszertani megközelítéseinek tanulmányozására, valamint azok elemzésére irányul.

Az kutatás célja és célkitűzései a követelések elszámolásának és elemzésének, módszertanának elméleti és gyakorlati indoklása a gazdaság globalizációjában.

A kutatás tárgya a

A kutatás objektuma a követelések elszámolásának és elemzésének elméleti és gyakorlati megközelítése.

A követelések gazdasági tartalma a szakdolgozatban bemutatja a követelések elszámolásának szabályozási és jogi támogatásának felülvizsgálata; felvázolja a követeléselemzés helyét és szerepét a piaci viszonyok között; jellemzi a követelések elszámolásának módját; a követelések számviteli tükrözésének javítási irányainak megalapozását; a követelések elemzését.

A kutatási eredmények szerint javaslatok születtek a követelések elszámolásának és analitikai támogatásának fejlesztésére, amely hozzájárul az üzlet egészének hatékony fejlesztéséhez. A szakdolgozatban megfogalmazott ajánlások és javaslatok a témával foglalkozó gazdasági társaságok, elemzők, könyvvizsgálók és tudósok munkájának gyakorlati felhasználását célozzák.

SUMMARY

Talpa E.V. Accounting and analysis of receivables in the context of economic globalization. *Thesis for the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 071 "Accounting and Taxation"*. Transcarpathian Hungarian Institute named after Ferenc Rakoczi II. Bereghovo, 2022.

This qualification work contains: pages - 101, sections - 3, figures - 5, 20 tables, 6 formulas, 43 sources used, 7 appendices.

Key words: accounting, analysis, management, debtor, receivables, doubtful debt reserve.

Thesis is devoted to the study of theoretical aspects and methodological approaches to the accounting of receivables in the management system, as well as their analysis.

The purpose and objectives of the thesis is the theoretical and practical justification of the methodology of accounting and analysis of receivables in the globalization of the economy.

The object of the study are transactions with receivables of

The subject of research is theoretical and practical approaches to accounting for receivables and their analysis.

The economic content of receivables is revealed in the qualification work; a review of regulatory and legal support for accounting for receivables; outlines the place and role of receivables analysis in market conditions; the method of accounting for receivables is characterized; the directions of improvement of the accounting reflection of receivables are substantiated; the analysis of receivables is carried out.

The results of the study are based on the results of the study and the analysis of the results and analyzes of the analysis and analysis of the results of the study. In addition to the work of the Ministry of the Interior, the Ministry of the Interior and the Republic of Macedonia have been able to provide information on this issue.

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

Дата перевірки:
14.05.2022 10:06:59 EEST

Дата звіту:
14.05.2022 10:16:51 EEST

ID перевірки:
1011180927

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

ID користувача:
100006701

Назва документа: Талпа-Ерік-д.р-11.05.2022-2 (1) (1)

Кількість сторінок: 103 Кількість слів: 20774 Кількість символів: 151637 Розмір файлу: 7.23 MB ID файлу: 1011075189

21.1% Схожість

Найбільша схожість: 4.51% з Інтернет-джерелом (<https://dodiplom.ru/ready/10437>)

20% Джерела з Інтернету

946

Сторінка 105

2.56% Джерела з Бібліотеки

54

Сторінка 117

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

35